

ಪ್ರಸರಣ

ಸಂಪುಟ-೪

ಸಂಚಿಕೆ-೯

ಜೂನ್ 1987

ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಾದಂಬರಿ

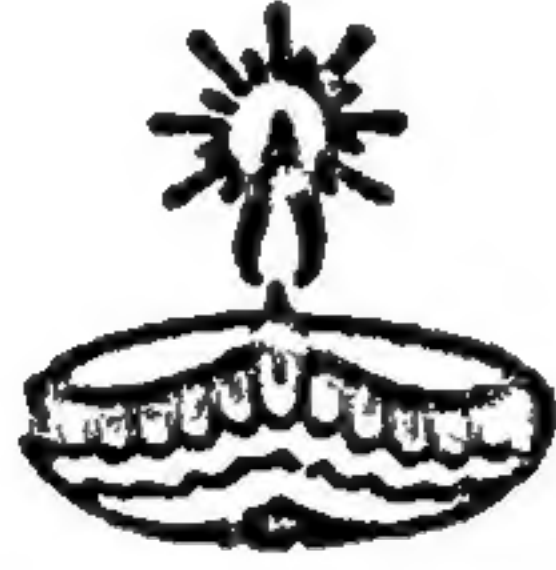
- ☐ ಅಭಿಷಾ
- ☐ ಬಿ. ಚಂ.
- ☐ ನಳಿನೀಪ್ರಿಯಾ
- ☐ ಅನಂದ್
- ☐ ವಿಜಾ
- ☐ ಕೇಶ
- ☐ ತುಭಾ
- ☐ ಬಿ. ರಾಮಣ್ಣಸ್ವಾಮಿ
- ☐ ಬಿ. ಎಂ. ಎನ್. ಪೂರ್ತಿ
- ☐ ರೀತಾಮಿರ್
- ☐ ದುರ್ವಿನೀತ

ಬಿಡಿಪತ್ರಿಕೆ : ಕೇವಲ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ

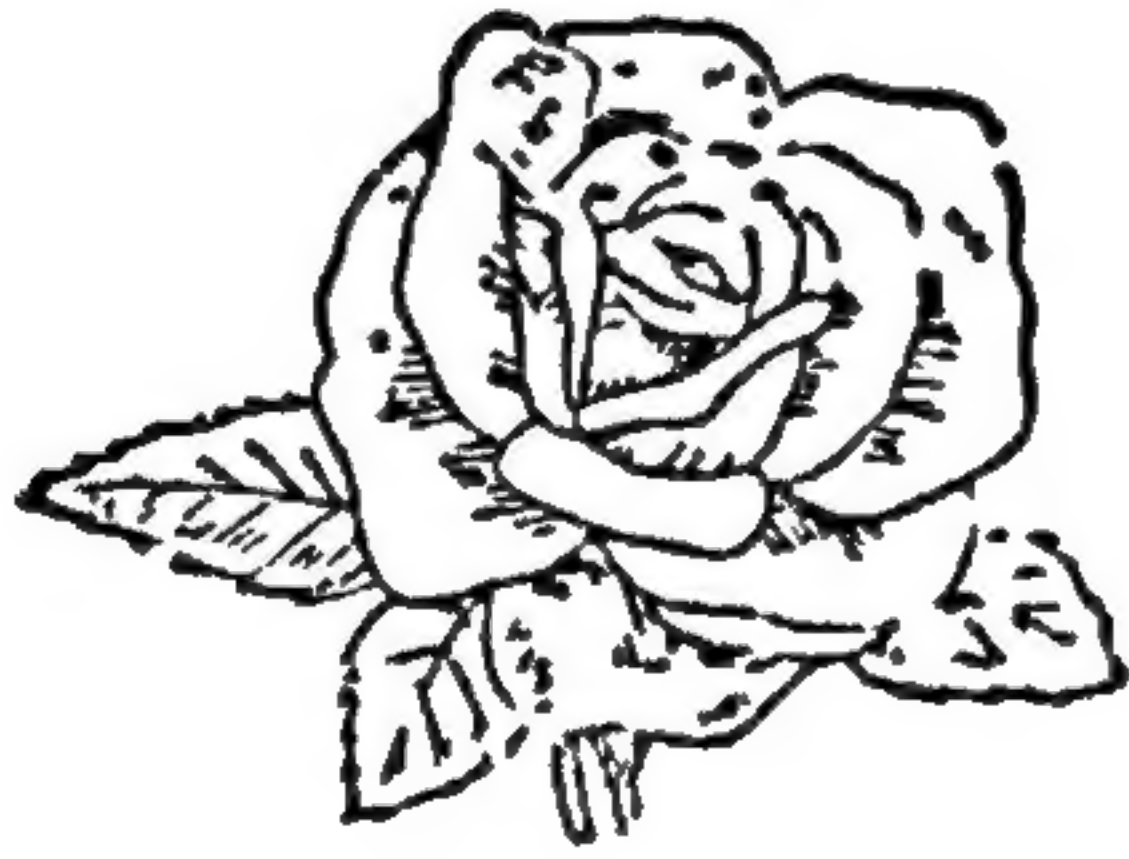
ಮಾಸ್‌ಕಾಟ್ ಆಗ್ರೋ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್
ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

93, 3ನೇ ಘಟ್ಟ,
ಪೀಣ್ಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏರಿಯ,
ಬೆಂಗಳೂರು-560 058

ದೂರವಾಣಿ : 385902 ತುತಿ 'ಮಾಸ್‌ಕಾಟ್' ಟೆಲೆಕ್ಸ್ 845-580
ಭತ್ತ, ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
“ನಾಕ್ವೀಡ್” ಕಳೆ ನಾಶಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ :—

ಎನ್ ಎಸ್ ಗಿರಿಮಾಜಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್
[ಬೆಂಗಳೂರು]

ನಂ. 46, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸಬರ್ಬ್,
ಯಶವಂತಪುರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 022

(ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ)

ಸಂಪುಟ ೪

ಜೂನ್ 1987

ಸಂಚಿಕೆ ೯

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ : ಕೇವಲ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 15/-
ಆಜೀವ ಚಂದಾ : ರೂ. 150/-
ಪೋಷಕರು ರೂ. 500/-

ವಿರಡು ಮಾತು

ಅಪರಂಜಿ ತಿಳಿಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾದ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. ಹಾಸ್ಯ ಲೇಖನ, ಕವನ, ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರ, ವಿಡಂಬನೆ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸದಾ ಸ್ವಾಗತ. ಸುತ್ತಣ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಕೊಂಕು, ಓರೆಕೋರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ತಿದ್ದುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆನಿಸಿದಾಗ, ನೋಡಿ, ನಕ್ಕು, ಮನಸ್ಸಿನ ಅಳಲನ್ನು ಉಪಶಮನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಅಪರಂಜಿಗೆ ಚಂದಾದಾರರ ಅಗತ್ಯ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಓದಿ ನಸುನಕ್ಕಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಒಂದು ಚಂದಾವನ್ನು ಮಿತ್ರತ್ವದ ಕುರುಹಾಗಿ ನೀಡಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಪತ್ರಿಕೆ ಬೋರ್ ಎನಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುವಿಗಾದರೂ ಕಳಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲ ?

ಶಿವಕುಮಾರ್

ಸಂಪಾದಕ

ಗೌರವ ಸಲಹೆಗಾರರು

ಶ್ರೀ ಅ.ರಾ.ಸೇ.

ಶ್ರೀ ಶೇಷಗಿರಿ

ಅಪರಂಜಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ

36, 6ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ

ಬೆಂಗಳೂರು-560 003

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ... ..

ಲೇಖನ	ಲೇಖಕ/ಲೇಖಿಕೆ	ಪುಟ
ಅನರಂಜಿ ಕಡಿ		4
ಪಾರ್ವತಮ್ಮನ ಪೆರಾಲಿಟಿಕ್ ಸ್ಕೋಕು	ಆಭಾ	6
ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ	ಬೆ. ಚಂ.	10
ಸಾಗರ ಮಾತೆಯ ಪದತಲದಲ್ಲಿ	ನಳಿನೀ ಪ್ರಿಯ	14
ಮಾರುತಿ ಪ್ರಸಂಗ	ಆನಂದ್	17
ಆಭರಣ-ಆಪದ್ಬಾಂಧವ !	ವಿಭಾ	20
ಯಾತ್ರಿಕರ ಪತ್ರ	ಕೇಫ	22
ಪಾಪು ಭವಿಷ್ಯ	ಶುಭಾ	25
ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ	ಜಿ. ರಾಮಣ್ಣ ನ್ಯಾಕ್	27
ಕೈಲಾಸಮ್	ಕೇಫ	29
ನಮ್ M. D ಸಾಹೇಬ್ರು	ಬಿ. ಎಂ. ಎನ್. ಮೂರ್ತಿ	31
ಟಿ. ವಿ.	ಲೀಲಾ.ಮಿರ್ಲೆ	33
ಕೇಳೆನ್ನ ಮನದನ್ನೆ	ದುವಿನೀತ	35

ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಅಶ್ವಥ್

ಮುದ್ರಣ : ಇಂಪ್ರೆಷನ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು-3 ದೂರವಾಣಿ : 362989, 363444

ಅಪರಂಜಿ

(ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ)

ಸಂಪುಟ ೪

ಜೂನ್ ೧೯೮೭

ಸಂಚಿಕೆ ೯

ನಾಯಿ ಕ್ರಿಮಿಗಳವರೆಗೂ, ಹುಳು ಜಿಟ್ಟಿಗಳವರೆಗೂ ಇರುವ ಇದೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನ ಅನ್ನ.
—ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕ

ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಾಣನ ಅನ್ನವೆಂದು ಈ ಶ್ರುತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.
ಉಪಾಸಕನು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಚಿಂತಿಸಬೇಕು.

ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಆಗಿರುವುದೇನು? ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಏನನ್ನು ಬೇಕಿದ್ದರೂ
ಅಧಿಕಾರವಿರುವವರೆಗೆ ಮಾಡಬಹುದು; ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಿದ್ದರೂ ತಿನ್ನಬಹುದು; ಅದು
ಶಾಸನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರಾಯ್ತು. ಶಾಸನ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದು
ಕೈಯಲ್ಲೇ ತಾನೇ?

ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಅಪರಾಧಿಯಲ್ಲ ತಾನೇ? ಹೀಗಾಗಿ
ತಾನೇ ಎಂತೆಂತಹವರೋ ಮಹನೀಯರಾಗಿರುವುದು?

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಶ್ರುತಿಗೆ ಕೆಲವರು ಹೀಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏನನ್ನು
ಬೇಕಿದ್ದರೂ ತಿನ್ನಬಹುದೆಂದೂ ಶ್ರುತಿಯೇ ಹೇಳಿದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿನ್ನು ಎಂಬುದೇ
ಶ್ರುತಿಯ ವಿಧಿ. ವೇದದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಾವು ಪಾಲಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅಷ್ಟೇ.

ತಿನ್ನಲು ಏನೂ ಉಳಿಯದಂತಹ ಹೊತ್ತು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಅವರಿಗೆ
ತಿಳಿಯದೆ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈ ಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ಪರಿಗಣಿಸು
ತ್ತಾರೆ. ಗಾಳಿಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಅದು ಹೇಗೆ ಕೆಡುತ್ತದೆಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು
(ಬದುಕಿಲ್ಲದ?) ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾನ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾಯ್ತು. ಮಳೆ ಇಲ್ಲ; ನೆಲದೊಳಗಿನ
ನೀರನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದರಾಯ್ತು.

ಅಪರಂಜಿ ಕಿಡಿ

ವಿವಿಧ ಹಗರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾ
ರೆಂಬುದು ಸುಳ್ಳಂತೆ !

* * *

ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಹಳೆಯ ಟೀಪ್ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಗುವ
ಸಂಭವ ಇದೆಯಂತೆ.

* * *

ಟೀಪ್ ಪ್ರಕರಣದ ಬಳಿಕ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯ ಹೆಸರನ್ನು Bungle
ಊರು ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದಲ್ಲ ?

* * *

ಪಂದನಾ ರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ಆಜೀವ ಬಸ್ ಪಾಸ್.

— ಸುದ್ದಿ

ಅವರಿಗೆ ಬಸ್ ಪ್ರಯಾಣ ಬಲು ನಿಧಾನವಾಗಬಹುದೇನೋ?

* * *

ಇಂದ್ರಜಾಲದ ಸರ್ಕಾರ್ ಅವರನ್ನು ಟೀಪ್ ಹಗರಣದ ಮೂಲ ಹುಡುಕಲು
ಬಳಸಬಾರದೆ ?

* * *

ಜನತಾದ ರೈತ ನೇಗಿಲ ಜತೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಭಾರವನ್ನೂ ಹೊರಬೇಕು.
ಪಾಪ !

* * *

ಏನೇ ಬೋರೀ ತಾರಾಟ ? ಅಂದರೆ ಬೊಘಾರ್ಸ್ ಊರಿನಲ್ಲಿ ದೇವರೂಟ
ಅಂದಳಂತೆ !

* * *

ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ Fairfax, ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲಾ Not so fair !

* * *

ವಿಶ್ವನಾಥನ ಕೋಪ, ದವಡೆಗೆ ಮೂಲ !

* * *

ದೇಶದ ಭದ್ರತೆಗೆ ಯಾವ ಆತಂಕವೂ ಇಲ್ಲ.

—ಶ್ರೀ ಜೇಲ್ ಸಿಂಗ್

ಈ ತರಹ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಆತಂಕ !

ಪಾರ್ವತಮ್ಮನ ಪೆರಾಲಿಟರ್ಕ್ ಸ್ಕೋಕು

—ಆಭಾ

ಚಪಾತಿಗೆ ಹಿಟ್ಟು ಕಲೆಸ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಮನಸ್ಸಲ್ಲೇ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಸ್ಕೋರ್ಸ್‌ನವನ್ನು ಬಯ್ಯೋತಾ ಹಿಟ್ಟು ಚನ್ನಾಗಿರದೆ ಇದ್ದೂನೂ ತಲೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದಾನಲ್ಲಾ ಅಂತ. 'ಟ್ರಿಣ್' ಅಂತ ಕಾಲಿಂಗ್ ಬೆಲ್ ಶಬ್ದ ಆಯ್ತು. ಯಾರಪ್ಪ ಬರೋವು ಈ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ. ಬರೋವಲ್ಲಾ (ಅಂದ್ರೆ ಪೇಪರ್‌ನವನು, ಹಳೇ ಬಾಗಿನ ಕಂಬಿ, toilet soap ನ ಸೇಲ್ಸ್ ಗರ್ಲ್) ಒಂದು ಹೋಗಾಯ್ತಲ್ಲಾ ಅಂದ್ಕೊಂಡು. ಹಿಟ್ಟಿನ ಕೈಯ್ಯನ್ನು ಸೀರೇಲೆ ಒರಸೊಂಡು, ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದೆ. ಹೊರಗಡೆ ನಿಂತಿದ್ದು ಲೇಡೀಸ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ನನ್ನ co-ಸದಸ್ಯಿನಿಯರು—ಸರೋಜ, ನಳಿನ, ನೀಳಾ ಮತ್ತು ಶಕ್ಕು. ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯ್ತು.

“ಓಹೋಹೋ ಬನ್ನಿ, ಬನ್ನಿ; ಏನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದ್ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಏನ್ನಮಾ ಚಾರ ?” ಎಂದೆ ಯಾರೂ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ; ಸುಮ್ಮನೆ ಒಳಗೆ ಬಂದರು. ಸೋಫಾ ಮೇಲಿದ್ದ ನ್ಯೂಸ್ ಪೇಪರ್, ಮ್ಯಾಗಜೀನ್, ಸ್ಕೂಲ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಎಲ್ಲಾ ಒಂದು ಬದಿಗೆ ತಳ್ಳಿ, ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂರಿಸ್ತೆ. ಮತ್ತೂ ಯಾರೂ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ವಾಡಿಕೆಗೆ ತೀರ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ಹತ್ರ ಬರೋಕ್ಕಿ ಮೊದಲೇ, ಅಷ್ಟು ದೂರದಿಂದಾನೆ ಮಾತಿಗೆ ಶುರು ಮಾಡೋ ಸರೋಜ; ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕೇಳಿ ಸೊಳ್ಳಲಿ, ಇಲ್ಲೇ ಹೋಗ್ಲಿ, ತನ್ನ ಶಂಖ ಊದೋ ನಳಿನ, ಸದಾ ಅತ್ತೆ ಮೇಲೆ ದೂರು ಹೇಳ್ಕೊಂಡು ಗೋಳಾಡೋ ನೀಳಾ, ಒಂದೇ ಉಸುರ್ದಲ್ಲಿ, ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೋ ಕೊಲೆ, ದರೋಡೆ, ಚೈನ್ ಸ್ಟ್ಯಾಚಿಂಗ್‌ಗಳ ವಿಷಯಾನೆಲ್ಲಾ ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ನೋಡ್ಕೊಂತೆ ವರ್ಣಿಸೋ ಶಕ್ಕು .. ಎಲ್ಲಾರೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತಿದ್ದು.

ನಂಗಿನ್ನು ತಡೆಯೋಕಾಗ್ಲಿಲ್ಲ. “ಏನಿರೀ ಏನಾಯ್ತು, ಯಾಕೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತಿದೀರ ಗರ ಬಡಿದೋರ ಹಂಗೆ” ಅಂತ ಕೇಳ್ತೆ.

“ನೀವೇ ಹೇಳ್ತೆ ಸರೋಜ” ಎಂದ್ರು ಮಿಕ್ಕಿದ್ದೆ ಮೂವರೂ,

ಸರೋಜ ಮುಖಾನೆಲ್ಲಾ ಒಂಥರಾ ಮಾಡ್ಕೊಂಡ್ರು. “ನಮಗ್ ಗರ

ಹೊಡ್ಡಿಲ್ಲೀ, ಪಾರ್ವತಮ್ಮನಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹೊಡೆದಿದೆಯಂತೆ.”

“ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪವೇ, ಮೊನ್ನೊನ್ನೆ ಕ್ಲಬ್ಬಲ್ಲಿ ನೋಡ್ತಾಗ ಚೆನ್ನಾಗೇ ಓಡಾಡ್ಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲೀ, ಯಾವಾಗಾಯ್ತು ಹೀಗೆ?” ಎಂಡೆ, ಹಣೆ ಮೇಲಿನ ಬೆವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಟ್ಟಾಗಿದ್ದ ಸೀರೆ ಸೆರಗಲ್ಲೇ ಒರೆಸೊತಾ, ಹಿಟ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮುಖಕ್ಕೆ ಅಂಟೊಂಡಿದ್ದ ಪರಿವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

“ಇವತ್ತಿಗೆ ಮೂರು ದಿವ್ವ ಆಯ್ತಂತಿ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಏಳೊಮ್ಮಕ್ಕಾಲು, ಎಂಟಗಂಟೆ ಸಮಯ್ದಲ್ಲಿ ಆಯ್ತಂತೆ. ಅವರ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ರೂಮಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದವು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕೆಳಗ್ ಬಿದ್ದಿಟ್ಟಂತೆ. ಸೊಂಟದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ stiff ಆಗಿದ್ದಂತೆ. ಕತ್ತೂ ತಿರುಚೊಂಡಿದ್ದಂತೆ. ಮಾತಾಡೋಕೂ ಆಗ್ಲಿಲ್ಲಂತೆ. ಅವು ಯಜಮಾನ್ರು ಮಾರ್ನಿಂಗ್ ವಾಕ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದವು. ವಾಪಸ್ ಬರೋವರೂ ಹಾಗೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದಂತೆ, ಮನೇಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇರ್ಲಿಲ್ಲಂತೆ, ಆಮೇಲೆ ಅವರ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಎತ್ತಿ ಹಾಸ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಮಲಗ್ಸಿ, ಡಾಕ್ಟರನ್ನ ಕರ್ನಿದ್ದಂತೆ ಪಾಪ, ಎಡಗಾಲು ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲಂತೆ. ಕತ್ತೂ ತಿರುಗೊಕ್ಕಾಗೋಲ್ಲಂತೆ. ಅಂತ ಸರೋಜ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದು. ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಬೇಜಾರಾಯ್ತು ಈ ಸಮಾಚಾರ ಕೇಳಿ, ಏನು ಹೇಳೋಕೂ ತೋಚ್ಚಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತೆ.

“ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರ ಅದ್ರೂ, ತುಂಬಾ Active ಆಗಿದ್ದು, ಅವಿಗೆ ಹೀಗಾಗ್ಬಾರ್ಲಿತ್ತು. ಎಂತ ಲೊಚಗುಟ್ಟಿದ್ದು ನಳಿನಿ.

“ಹೌದ್‌ದು, ಆವತ್ತು ಕ್ಲಬ್ ಡೇ ಸೆಲಿಬ್ರೇಷನ್‌ನ ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ಮ್ಯೂಸಿಲಿಕಲ್ ಚೇರು, ಬ್ರೇಕಿಂಗ್ ದ ಪಾಟು, ಲೆಮನ್ ಎಂಡ್ ಸ್ಪೂನ್, ಎಲ್ಲಾದ್ರಲ್ಲೂ ಅವ್ರೇ ಪ್ರೈಜ್ ಹೊಡೆದ್ದಲ್ಲೀ” ಅಂತ ನೀಳಾ ಜ್ಞಾಪಿಸೊಂಡ್ರು, “ಚಂದಾ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡೋದ್ರಲ್ಲಿ ಅವರ್ದು ಎತ್ತಿದ ಕೈ, ತನ್ನ ಕೈ ಮುಂದೆ ಮಾಡ್ಬೇ ಇದ್ರೂ ಅಂದ್ರು ಶಕ್ಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಹಕವಾಗಿ. ಅದು ಅವರ ಸ್ವಭಾವ. ಹೀಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಪಾರ್ವತಮ್ಮನ ಗುಣಗಾನ ನಡದ್ಮೇಲೆ, “ಅದೆಲ್ಲಾ ಸರಿ, ಈಗ ನಾಬಂದಿದ್ದ ಉದ್ದೇಶ ಏನೊಂದ್ರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಅವರ್ದು ನೋಡೊಂಡ್ಬರಬೇಕು, ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಸಿ. ವಿಚಾರೊಸ್ಕರೇ,” ಅಂದ್ರು ಶಕ್ಯ, “ಹೋಗಿ ನೋಡ್ಬೇಕು, ಯಾವಾಗ ಹೋಗೋಣ” ಅಂದ್ವಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕೋರಲಿಂದ

ಸರೋಜ, “ಈಗಾಗ್ಲೇ ಹೀಗಾಗಿ ಮೂರು ದಿನ ಆಯ್ತು, ಆದ್ರಿಂದ ಈವತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲಾನೇ, ಮಕ್ಕು. ಯಜಮಾನ್ರು ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾದ್ಮೇಲೆ, ಅವರ್ದು

ಳಿಗೆ ತಿಂದಿ ಕಾಫಿ. ತಿನ್ನಿಸಿ ಆರೂಆರೂ-ವರೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೋಗೋಣ” ಎಂದು, ಸರಿ ಎಂತ ಎಲ್ಲಾರೂ ಒಪ್ಪೊಂಡು, ನಮ್ಮ ಮನೇ ಇಂಗಾನೆ. ಒಟ್ಟೆ ಸೇರೊಂಡು ಹೋಗೋದು ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾರೂ ಹೊರಟು.

ಸಾಯಂಕಾಲ ಐದು ಮುಕ್ಕಾಲರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ರಾತ್ರಿ ಅಡಿಗೆ ಕೆಲಸಾನೆಲ್ಲಾ ಮುಗ್ಗಿ, ಆಫೀಸಿಂದ ಬಂದ ಯಜಮಾನಿಗೆ, ಸ್ಕೂಲಿಂದ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಂಡಿ, ಕಾಫಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಮಗನ Home work ಮಾಡೋ ಕೆಲಸನ ಆವಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಟ್ಟು, ಏನಮ್ಮಾ ಈ ಹಳೇ ಸೀರೇನೆ ಉಟ್ಟೊಂಡು ಹೋಗ್ತೀಯಾ ಅಂದ ಮಗಳನ್ನ, ಹಾಸಿಗೆಹಿಡಿದು ಮಲಗಿರೋರನ್ನ ನೋಡೋಕೆ ಹೋಗ್ತಾ ಇರೋದು, Programmeಗಲ್ಲ ಅಂತ ಗದರಿಸಿ, ಹೊರಡೋಕೆ ರೆಡಿಯಾದೆ.

ಆರೂವರೆ ಆಗ್ತಾ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾರೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬಾಗಿ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ರು. ಸರೋಜಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬ್ಯಾಗೊಂದಿತ್ತು.

“ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಓದ್ತಾ ಇದ್ದ ಪಲ್ಲೂನ (ಅವರ ಮುದ್ದು ಮಗ ಪ್ರಹ್ಲಾದ) ಅಂಗ ಲಾಚೊಂಡು ಹಣ್ಣು ತರಿಸ್ತೀರಿ, ಇಷ್ಟತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು, ಖಾಯಿಲೆ ಮಲಗಿರೋರನ್ನ ನೋಡೋಕೆ ಬರೀ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೋಗೋದಂತ. ತಲಾ ಐದೈದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿಡಿ ಎಲ್ಲಾರೂ” ಅಂದು.

ಎಲ್ಲಾರೂ ಗೇಟಿನ ಬಳಿ ಬಂದು, ಹೇಗೆ ಹೋಗೋದು. ಆಟೋದಲ್ಲೋ, ಬಸ್‌ನಲ್ಲೋ ಅಂತ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೊಂಡು, ಆಚೀಚೆ ನೋಡ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ, ಅಷ್ಟು ದೂರ್ದಿಂದ ಯಾರೋ ಹೆಂಗಸು ಓಡೋಡಿ ಬರ್ತಾ ಇರೋದು ಕಾಣಿಸ್ತು. “ಸೀತಾ ಅಲ್ವೇನ್ರಿ ಬರ್ತಿರೋದು?” ನಳಿನಿ ಅಂದು. “ಹೌದ್ರಿ, ಅವರೇ. ಅವರೂ ಪಾರ್ವ ತಮ್ಮ ತುಂಬ ಕ್ಲೋಸು, ಅವರಿಗ್ಗೊತ್ತಿರೋದು latest condition ಉ”

ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಸೀತಾ ಮನೆ ಗೇಟಿನ ಬಳಿ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ರು, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ಎಲ್ಲಾರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯ್ತು. ಯಾವಾಗ್ಲೂ Trim ಆಗಿ ಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡೊಂಡು ಬಾಚಿದ ಕೂದ್ಲು ಅಲ್ಲಾಡದ ಹಾಗೆ ಇರಿದ್ದ ಸೀತಾ ಮುಖ ಕಂದಿತ್ತು; ಸೀರೆ ಸುಕ್ಕಾಗಿತ್ತು, ಕೂದಲೆಲ್ಲಾ ಕೆದರಿತ್ತು. ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪಾಗಿ ಊದೊಂಡಿತ್ತು. “ಏನಾಯ್ತೀ ಸೀತ?” ಅಂತ ದುಗುಡದಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದಿ.

“ಪಾರ್ವತಮ್ಮ” ಅಂತ ಹೇಳೋಕ್ಕೆ ಹೊರಟವು ಮುಂದೆ ಮಾತಾಡ್ಬೆ ಬಿಕ್ಕೋದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು.

ಎಲ್ಲಾರೂ ಸ್ತಬ್ಧರಾಗಿಟ್ಟು. ಆಗ್ಬಾರದ್ದು ಆಗಿ ಹೋಯ್ತೇನೋ ಅಂತ ಎಲ್ಲಾರೂ ಸಂದೇಹ, ಭಯ. ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ನೀಳ. “ಹೋಗ್ಬಿಟ್ಟೇನಿ ?” ಅಂತ ಕೇಳೇ ಬಿಟ್ಟು. ಸೀತ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಬಿಕ್ಕೋದನ್ನ ನಿಲ್ಲಿ. “ಇಲ್ಲಾ, ಬಯ್ಯರು” ಅಂತ ಹೇಳಿ, ಮತ್ತೆ ಅಳು ಮುಖ ಮಾಡಿ. ಸೆರಗಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಒರೆಸುಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಸಿದ್ಧ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬರ ಮುಖ ಒಬ್ಬರು ನೋಡ್ಕೊತಾ ನಿಂತು. ಆರ್ಥವೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

“ಬಯ್ಯರೂ ಅಂದ್ರೆ, ಯಾಕ್ರಿ ಬಯ್ಯ್ ?” ಕೇಳಿದ್ದು ಸರೋಜ.

ಸೀತ ಅಳೋದನ್ನ ನಿಲ್ಲಿ, ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು

“ಪಾರ್ವತಮ್ಮನಿಗೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲಾರಿ, ಹುಪಾರಾಗೇ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಆವರಿಗೆ Stroke ಆಗಿದೆ ಅಂತ ತಿಳೊಂಡು, ನೋಡೋಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ನಾನವರ್ಮನೇಗೆ ಕಾಲಿಡ್ತಾನೇ, ಹೊರಗ್ಬಂದು ನನ್ನ ಹೀನಾಮಾನ ಬಯ್ಯೋಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದು. ಇನ್ನೇಲೆ ನನ್ನತ್ತ ಮಾತೇ ಆಡೋಲ್ಲ. ಅಂತ ಇನ್ನೂ ಏನೋನೋ ಅಂದ್ಬಿಟ್ಟು ತುಂಬಾ ಅವಮಾನ ಮಾಡ್ಬಿಟ್ಟು. ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಬೇಜಾರಾಗಿ, ಅಳೊನೂ ಬಂದ್ಬಿಡ್ತು. ಇಲ್ಲಿಗೋಡ್ಬಂದೆ. ಆದದ್ದಿಷ್ಟೆ—ಒಂದು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ನನ್ನತ್ತ ತುಂಬಾ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದು ಬೊಜ್ಜು ರೆಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡ್ಬೇಕೊಂತ, Paper ನಲ್ಲಿ ಬರೋ ಜಾಹೀರಾತು ನೋಡ್ಕೊಂಡು Slimming Centreಗೆ ಹೋದ್ರಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರ Weight ನ ರೆಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡ್ಕೋಕೆ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ರಂತೆ. ಅಷ್ಟೊಂದು ದುಡ್ಡು ಇದಕ್ಕೆ ಸುರಿಯೋಕ್ಕೆ ಅವರ ಯಜಮಾನು ಜಪ್ಪಯ್ಯ ಅಂದ್ರೂ ಒಪ್ಪಿಲ್ವಂತೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪಾಪಾಂತ Suggest ಮಾಡ್ಬೆ. “ಈಗ T V Morning Programme ನಲ್ಲಿ ಕಸರತ್ತು ಮಾಡೋದು ತೋರಿಸ್ತಾರೆ, ಅವರು ಮಾಡೋದು ನೋಡ್ಕೊಂಡು ನಾವು ಮಾಡ ಕ್ಯಾಗೋ ತರಹ. ನೀವೂ ಯಾಕೆ Try ಮಾಡಬಾರ್ದು ? ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ Weight ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತೆ” ಅಂತ. ದಸ್ ಕದಂ programme ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳ್ಬೆ. ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇ ನೋಡಿ, ಆದೇ ರೀತಿ ಮಾಡೋಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅವರ ಸೊಂಟ ಉಳುಕಿಕೊಂಡ್ತಂತೆ, ಕತ್ತೂ ಉಳುಕೊಂಡು, ಆಚೀಚೆ ತಿರುಗೋದಕ್ಕೂ ಆಗ್ಬೆ, ನಡೆಯೋದಕ್ಕೂ ಆಗ್ಬೆ, ಎರಡು ದಿನ ತುಂಬಾ Suffer ಮಾಡಿದ್ರಂತೆ. ಇದು ನನ್ನಿಂದ ಆಯ್ತು ಅಂತ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ರೇಗಾಡಿದ್ರೂರಿ. ಉವಕಾರ ಮಾಡೋಕ್ಕೆ ಹೋದ್ರೇ ಆಗೋದ್ದೀಗೆ ನೋಡಿ” ಅಂತ ಮತ್ತೆ ಅಳು ಮುಖ ಮಾಡಿದ್ದು ಸೀತ.

ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ...

ಜಂಗಲಿ ನ್ಯಾಯ

—ಬಿ. ಚಂ.

(ಜೂನ್ 1957ರ ಕೊರವಂಜಿಯಿಂದ)

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭರತವರ್ಷವೆಂಬ ಮಹಾರಣ್ಯ
ವಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗೋವುಗಳು
ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ನಂತರ ಪಶ್ಚಿ
ಮದ ಮರಳುಗಾಡುಗಳಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕಿ
ಕೊಂಡು ಹೊರಟ ನರಿಗಳು ಬೆಟ್ಟ, ಗುಡ್ಡ, ನದಿಗಳನ್ನು
ದಾಟಿ ಬಂದು, ಆ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಪ್ರವೇ
ಶಿಸಿದವು. ಸಾಧುವಾದ ಗೋವುಗಳು ಅವುಗಳಿಗೂ ಎಡೆ
ಗೊಟ್ಟು, ಸಹಜೀವನವೇ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಜೀವನ

ಎಂಬ ತತ್ವಕ್ಕೆನುಗುಣವಾಗಿ ಬಾಳು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದವು, ಕುತಂತ್ರಿಗಳೂ, ಮಾಂಸಾಹಾರಿ
ಗಳೂ ಆದ ನರಿಗಳು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವೆಲ್ಲ ತಮ್ಮದೇ ಎಂಬಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದವು.
ಗೋವುಗಳನ್ನು ಕಾಡಿದವು, ಪೀಡಿಸಿದವು, ಅವುಗಳ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿದವು, ತಮ್ಮ
ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಒದಗಿದ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗೋವುಗಳು ಕಾರ್ಯೋ
ನ್ಮುಖವಾದವು.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ದುರ್ದೈವಿ ಆ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿತು. ಸಪ್ತ
ಸಮುದ್ರಗಳ ಆಚೆಯ ದ್ವೀಪದಿಂದ ಹೊರಟ ಸಿಂಹವೊಂದು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಘರ್ಜಿ
ಸುತ್ತಾ, ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ, ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾ, ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಭರತ ವರ್ಷವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿ
ಸಿತು. ಇತರ ಕಾಡುಗಳಂತೆ ಇದನ್ನೂ ತನ್ನ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಹೊಸ
ಗಂಡಾಂತರ ಬಂದಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಭಯ ಸಂಕಟಗಳಾದರೆ, ಆ ಕ್ಷುದ್ರ
ನರಿಗಳು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟವು. “ಗೋವುಗಳ ಪ್ರತೀಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ನಾವು ಹೆದರಬೇ
ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಿಂಹವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರೆ, ಅದು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ತಿಂದು ಉಳಿದ ಮೂಳೆ

ಬಾಡುಗಳು ತಮಗೂ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ” ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಅವುಗಳ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ನರಿಗಳ ಈ ಮನೋಭಾವ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವೇ ಆಯಿತು. ಗೋವುಗಳನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ದಂಡಿಸುತ್ತಲೂ, ನರಿಗಳಿಗೆ ಅಭಯ ಇನಾಮುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಲೂ, ಸಿಂಹ ಕಾಡನ್ನೆಲ್ಲ ಸೂರೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು, ಅಹಿಂಸಾಪ್ರಿಯರಾದ ಗೋವುಗಳು, “ಅವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಈ ಕಾಡನ್ನು ನಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು. ದೇವರು ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ದ್ವೀಪವನ್ನೂ, ನಮಗೆ ಈ ಕಾಡನ್ನೂ ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ನಿನ್ನ ದ್ವೀಪ ಬೇಡ, ಹಾಗೇ ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ನಮಗಿರಲಿ. ನೀನು ಹಾಯಾಗಿರು, ಹೋಗು. ನಾವೂ ಹಾಯಾಗಿರಲು ಬಿಡು” ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ಆಗ್ರಹ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದವು. ಆದರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಒಡವೆಯನ್ನು, ಹಕ್ಕುದಾರ ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಳ್ಳ ತಾನೆ ಸಿದ್ಧ ? ಆಹಾರ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿದ್ದ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಕಾಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಕುಂದು, ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗೆ ಕಷ್ಟ, ಎಂಬ ಭಯ ಇದ್ದಿತು ಆ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಬಂದ ಗೋ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಿತು. ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ನರಿಗಳನ್ನು ಮಿತ್ರರನ್ನಾಗಿಯೂ, ನಮ್ಮ ಸಚಿವರನ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿತು. ಎಂಜಲಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ನರಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿತು.

ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದವು. ಗೋವುಗಳ ಆಗ್ರಹ ಬರುತ್ತ ಬರುತ್ತ ಪ್ರಬಲವಾಯಿತು. ವಯೋಧರ್ಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಿಂಹದ ಬಲವೂ ಕುಗ್ಗಿತು ಕೈಕಾಲುಗಳ ಶಕ್ತಿ ಉಡುಗಿತು, ಕಣ್ಣು ಮಂಜಾಯಿತು, ಬುದ್ಧಿ ಮಂಕಾಯಿತು, ಸರಸವಾಗಿದ್ದ ಬೇಟೆ ಈಗ ತ್ರಾಸವಾಯಿತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಭೀಕರ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಿತು. ಆಹಾರ ಸಿಗುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಮೃಗಗಳು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಕೊಂದು ತಿನ್ನಲು ಆರಂಭಿಸಿದವು. ಬಲಹೀನವಾಗಿದ್ದ ಸಿಂಹ “ನನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ನೀವೂ ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಅಜ್ಞೆ ಇತ್ತಿತು. ಗೋವುಗಳು “ರಕ್ತಪಾತ ನಮಗೆ ಅನಿಷ್ಟ” ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದುದರಿಂದ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಿಂಹ ಪಂಡ ಕೋಪದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹಿಂಸಿಸಿತು.

ಆದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಧ್ರುವದಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಕರಡಿ ಹೊರಟು, ಸಿಂಹದ ಹಾಗೇ ಹಿಂಸಿಸುತ್ತ, ಕೊಲ್ಲುತ್ತ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಆರ್ಭಟಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮುದಿ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿತು. ಇದು ಸಾಲದೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ಭೂಮಿಯ ಅಧೋ ಭಾಗದಿಂದ ಒಂದು ರಣಹದ್ದು ಕೊಳೆತ ಮಹಾಂಸವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಕೊಂಡು ಹೊರಟಿತು. ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಗರಿ ಅಪ್ಪ

ಇಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕರಡಿ ಬೇಟೆಗೊಂದು ಹೋದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ತಾನೂ ಹಾರಾಡುತ್ತಾ, ಅದನ್ನೂ ಅದರ ಮರಿಗಳನ್ನೂ ರೆಕ್ಕೆಯಿಂದ ಬಡಿದು, ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಚುಚ್ಚಿ, ಪಂಜದಿಂದ ಪರಚಿ ಸೀಳುತ್ತ ಇತ್ತು. ಮುದಿ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ಹಿಂಸೆ ಪಕ್ಷಿಯ ಭಯ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕರಡಿಯ ಭಯ. ಅಲ್ಲದೆ ಗೋವುಗಳ ವಿರೋಧ ಬೇರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನರಿಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ನಂಬುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಸ್ವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದೇ ಕ್ಷೇಮ ಎಂದು ಸಿಂಹ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಭಯವೇ ಅದರ ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು, ನರಿಗಳನ್ನೂ ಗೋವುಗಳನ್ನೂ ಕರೆದು ತಾನೇ ಕರುಣಾಳು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಎಂಬಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, “ನಿಮಗೆ ಈಗ ತಕ್ಕ ಅನುಭವ ಬಂದಿದೆ., ನಿಮ್ಮ ವಹಿವಾಟು ನೀವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿತು.

ಪೀಡೆ ಕಳೆಯಿತು, ಇನ್ನು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿರಬಹುದು. ಎಂದು ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಪರಾವಲಂಬನೆಯಲ್ಲೇ ದೇಹ ಬೆಳೆಸಿದ್ದ ನರಿಗಳಿಗೆ ಸಿಂಹದ ತೀರ್ಮಾನ ಅಪ್ರಿಯವಾಯಿತು. “ಗೋವುಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸಿಂಹ ಹೋಗಕೂಡದು” ಎಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದುವು. ಗೋವುಗಳು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟವು, ಸೋದರರಂತೆ ಇರೋಣ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡವು. ಆದರೂ ನರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಮಾನ, ಭಯ. “ಹೂಂ. ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ. ಏನಾದರೂ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ಸಿಂಹ ಯಾದವ ಕಲಹದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ನರಿಗಳಿಗೂ, ಗೋವುಗಳಿಗೂ ಹೇಳಿತು. ಉಪಾಯ ಕಾಣದೆ ನರಿಗಳು “ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಕಾಡಿನ ಪಶ್ಚಿಮದ ಅಂಚಿನಲ್ಲೂ, ಪೂರ್ವದ ಅಂಚಿನಲ್ಲೂ ನಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಿ” ಎಂದು ಕೇಳಿದವು. ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಒಟ್ಟುಗೂಡದಿರಲಿ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗದಿರಲಿ ಎನ್ನುವುದೇ ಸಿಂಹದ ಆಸೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ನರಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಅದು ಒಪ್ಪಿತು. ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದೆ ಗೋವುಗಳೂ ಒಪ್ಪ ಬೇಕಾಯಿತು. ಸಿಂಹ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ, ಮುದಿತನದ ಮದಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಕರಡಿಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆಗ ರಣಹದ್ದು ಸಿಂಹವನ್ನೂ, ನರಿಗಳನ್ನೂ ಕರೆದು “ನಿಮಗೆ ನಾನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಪಕ್ಷವಹಿಸಿ. ನಾನು ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ತಂದು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಆಗಾಗ ಘರ್ಜಿಸುತ್ತಿರಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿರಲಿ, ಅಷ್ಟೆ. ಬೇಟೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಕೂಡದು. ನರಿಗಳಿಗೂ ನಾನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಂಹ ದ್ವೀಪದಲ್ಲೂ. ನರಿಗಳು ಕಾಡಿನಲ್ಲೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಕರಡಿಯೊಂದರಿಂದಲೇ ಅಡ್ಡಿ. ಸಮಯ ನೋಡಿ

ಅದನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿತು ಸಿಂಹ ಒಪ್ಪಿತು. ನರಿ “ಆಗಲಿ, ಪ್ರಭು; ಆದರೆ ದುಷ್ಟ ಗೋವುಗಳಿವೆಯಲ್ಲ. ಅವು ಹಾಯುತ್ತೇವೆ, ಒದೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕದ್ದು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ, ನೀವು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಗೋಮಾಂಸ ಬಹು ರುಚಿ” ಎಂದಿತು. ರಣಹದ್ದೂ. ಸಿಂಹವೂ ಬಾಯಿ ಚಪ್ಪರಿಸುತ್ತ, ಅಸ್ತು ಎಂದವು. ಅವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನರಿ ಹೊಂಚು ಕಾದು ಗೋವುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕದ್ದು ಕೊಲ್ಲುವುದು, ಗೂಳಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಓಡಿ ಹೋಗುವುದು, ತನ್ನ ಬೇಲಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ, ಕಡೆಗೆ ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕೈಲಾಸದ ತಪ್ಪಲನ್ನೇ ಆಕ್ರಮಿಸಿದವು. ಗೋವುಗಳು “ಬಿಡಿ” ಎಂದವು. ನರಿಗಳು, “ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದವು ಗೋವುಗಳು ರಣಹದ್ದು, ಕರಡಿ, ಸಿಂಹಗಳಲ್ಲಿ ಅಹವಾಲು ಹೇಳಿಕೊಂಡವು. ರಣಹದ್ದು, “ನಿಮ್ಮ ವಾದ ನಮಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನರಿಗಳು ಈಗ ಅಲ್ಲಿವೆ. ಅದೇ ಅವುಗಳ ಸ್ವಾಮ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಹೊರಟುಹೋಗಿ” ಎಂದು ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿತು. ಸಿಂಹ ಹೌದು ಎಂದು ತಲೆಯಾಡಿಸಿತು. ನರಿ ನಕ್ಕಿತು. ಕರಡಿ ಇದು ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದಿತು. ರಣಹದ್ದು ಸಿಂಹಗಳು “ಕರಡಿಯ ಒಳಸಂಚು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು ಎಂದು ಆಪಾದಿಸಿದವು. ಆಗ ಕರಡಿ ಗೋವುಗಳ ಬಳಿ ಬಂದು “ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ, ನನ್ನ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತು. ಕರಡಿಯೂ ಹಿಂಸ ಮೃಗ, ಅದರ ಸ್ನೇಹ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಗಂಡಾಂತರ ವಿದೆಯೋ? ಕರಡಿಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಣಹದ್ದು, ಸಿಂಹ, ನರಿಗಳ ಉಪದ್ರವ ಉಂಟೇ ಉಂಟು. ಆಗ ಗೋವುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದೆಡೆ ಸಭೆ ಸೇರಿ, “ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಪರಾವಲಂಬನ ಬೇಡ. ಯಾರ ಸಹಾಯವೂ ಬೇಡ, ಯಾರ ಹಂಗೂ ಬೇಡ. ನಾವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಅಸೂಯೆಗಳನ್ನು ಮರೆತು, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲೆತು. ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು, ಬಾಳೋಣ. ಆದರೆ ಮೊದಲು ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನರಿಗಳು ಹೊರಡಬೇಕು” ಎಂದು ಮುಖಂಡರು ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದವು. ಇದರಿಂದ ರಣಹದ್ದು, ಸಿಂಹ. ನರಿಗಳಿಗೆ ಕೋಪ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಕರಡಿಗೂ ಕೋಪ ಹುಟ್ಟಿತು. ಗೋವುಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ನೇಹಿತರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಒಂಟಿಯಾದವು. ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಕುಂತಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವನವಾಸ ಎನ್ನುವಂತಾಯಿತು.

ಸಾಗರ ಮಾತೆಯ ಪದತಲದಲ್ಲಿ

—ನಳಿನೀ ಪ್ರಿಯ

ಸಾಗರ್ ಮಾತಾ

ಕಥಾಮಂಡುವಿನಿಂದ ಪೊಖರಾಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಏಳು ಘಂಟೆ, ದುರ್ಗಾ ಬಹದ್ದೂರ್ ನಮ್ಮ ಕಾರಿನ ಟಾಲಕ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ. ಕಥಾಮಂಡು ವಿಗೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಹಿಮಾಚ್ಛಾದಿತ ಶಿಖರಗಳ ದರ್ಶನವೇ ಆಗದೇ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿರಾಶಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಹಿಮಾಲಯದ ಉನ್ನತ ಶಿಖರಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿರದಿಂದ ನೋಡುವ ಸದಾವಕಾಶ ಪೊಖರದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಭರವಸೆಯಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಯಾಣ.

ಕಥಾಮಂಡು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣ, ದಾವಣಗೆರೆ, ತುಮಕೂರಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಅಥವಾ ಸುತ್ತಣಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಪುಡಿಕ್ಕೇರಿಗೆ ಸಮ. ಅಲ್ಲಿನಂತೆಯೇ ಸುತ್ತ ದಿಗಂತದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಬೆಟ್ಟಗಳು, ಊರಿನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಬಲ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ತ್ರಿಶೂಲ ನದಿ. ಚೀನಿಯರು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಈ ರಸ್ತೆ ನದಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಅರ್ಧ ಘಂಟೆ ದೂರ ನಂತರ, ನಮ್ಮ ಕಾರು ರಸ್ತೆಯ ಒಂದು ದಿಬ್ಬವನ್ನು ಏರುತ್ತಲೇ ಗೋಚರವಾಯಿತು ಹಿಮಾಚ್ಛಾದಿತ ಶಿಖರ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಇಂತಹ ಶಿಖರವನ್ನು ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಆಗುವ ಅನುಭವ ವರ್ಣನಾತೀತ. ದೂರ ದಿಗಂತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ಮುಗಿಲಿನೆತ್ತರ ನಿಂತಿರುವ ಜೀವಂತಪರ್ವತ

ದುರ್ಗಾ ಬಹದ್ದೂರ್ “ಏ ಗೌರೀ ಶಂಕರ್ ಹೈ” ಅಂದ,

ನನಗೆ ಅತಿ ಸಂಭ್ರಮ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ಎವರೆಸ್ಟ್ ದರ್ಶನ. ಮಗಳನ್ನು ಕರೆದು “ನೋಡು. ಮಗೂ, ಎವರೆಸ್ಟ್ ಶಿಖರ ! ಎಂತಹ ಅದ್ಭುತ ದೃಶ್ಯ !” ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ದುರ್ಗಾ ಬಹದ್ದೂರ್ “ಏ ಸಾಗರ್ ಮಾತಾ ನೈ ಏಗೌರೀ ಶಂಕರ್” ಅಂತ ವಿವರಿಸಿದ.

ನಾನೂ ಚಾಚೂತಪ್ಪದೇ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದೆ “ಇದು ಸಾಗರ್ ಮಾತ ಅಲ್ಲವಂತೆ. ಗೌರೀ ಶಂಕರ ಶಿಖರವಂತೆ. ಅಂತೂ ಇಂದು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಎವರೆಸ್ಟ್ ನೋಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು.”

ನಮ್ಮ ಚಾಲಕ ಎವರೆಸ್ಟ್ ಪದ ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ, ಏಕೊ ರೇಗಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು.

“ಏ ಎವರೆಸ್ಟ್ ನಹೀ ಹೈ. ಏ ಗೌರೀ ಶಂಕರ್ ಹೈ” ಅಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ,

ಗೌರೀ ಶಂಕರ, ಎವರೆಸ್ಟ್ ಅಲ್ಲ. ಅವರೆಡೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಿಖರಗಳು. ಎವರೆಸ್ಟ್‌ನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಸಾಗರ್ ಮಾತಾ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಆಗ ತಿಳಿಯಿತು.

‘ಫೇವಾ’ ಸರೋವರ

ಖಾರಾದಲ್ಲಿನ ಫೇವಾ ಸರೋವರದ ರಮಣೀಯತೆಗೆ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ. ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಹರಡಿರುವ ತಿಳಿನೀರಿನ ಸರೋವರ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಸರೋವರದ ಸೆರಗಿಗೆ ತಾಗಿದಂತೆ, ಗಿಡಮರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗುಡ್ಡಗಳು, ಅದರ ಹಿಂದೆ ಪದರ ಪದರವಾಗಿ ಹಸಿರು ಹೊದಿಸಿದ ಗಿರಿಶ್ರೇಣಿ. ದಿಗಂತದಲ್ಲಿ ಆರ್ಧ ಆಕಾಶವನ್ನೇ ಆಕ್ರಮಿಸಿರುವ, ಅನ್ನಪೂರ್ಣ, ಮಂಜುಪುರ್ಣಿ, ಧವಳಗಿರಿ, ಶಿಖರಗಳು. ಬೆಳಗಿನ ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಮಿ ಹಿಮಗಿರಿಗೆ ಹೊಸ ಮೆರಗನ್ನು ನೀಡಿತ್ತು.

ಫೇವಾ ಸರೋವರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೊಂದು ನಡು ಗಡ್ಡೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಾಲ್ ವರಾಹೀ ದೇವಸ್ಥಾನ. ವರಾಹಿದೇವಿ ಭಗವತಿಯ ಒಂದು ಅವತಾರವಂತೆ. ದೋಣಿ ವಿಹಾರ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ದೇವಿಗೆ ಪೂಜೆಸಲ್ಲಿಸಿ ನಂತರ ವಿಹರಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ವಾಡಿಕೆ. ವಾಡಿಕೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ, ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತಾಲ್‌ವರಾಹಿಗೆ ಹೊರಟೆವು, ದೋಣಿ ನಡುಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ದೇವಾಲಯದ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಘಂಟೆಯ ಶಬ್ದ ತೇಲಿ ಬಂತು.

“ಪೂಜೆ ಆಗಲೇ ಶುರು ಆಗಿರಬೇಕು. ಬೇಗ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಲು ಹೇಳಿ” ಪತ್ನಿಯ ಆಜ್ಞೆ. ನನ್ನ ಹರುಕು ಮುರುಕು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ “ಜೋರ್ ಸೇ ಹುಟ್ ಕರೋ” ಅಂದೆ, ಅಂಬಿಗ್ “Don't worry, the pooja goes on all day ” ಅಂತ ಯಾಂಕಿ accent ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ. ಈ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆ ಎಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ.

ಅವನ ಉತ್ತರ “I have been rowing American Tourists Since I was so high,,

ನಡುಗಡ್ಡೆಯ ದಡಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದಂತೆ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂದಿನ ಜಗುಲಿಯ ಮೇಲಿನಿಂದ ಒಬ್ಬ ನೇಪಾಲಿ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಎರಡೂ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿರುವ ಆಡೊಂದನ್ನು ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಆಡಿಗೆ ತಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ತಲೆ ಇರಬೇಕಾದ ಕಡೆ ಕತ್ತಿನಿಂದ ರಕ್ತ ಸೋರುತ್ತಿದೆ. ರಕ್ತದ ಜಾಡಿನ ಉದ್ದಕ್ಕೂ, ಪಾರಿವಾಳಗಳು ಕುಳಿತು ರಕ್ತ ಕುಡಿಯುತ್ತಿವೆ. ನೇಪಾಲಿ ನೇರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಆಡನ್ನು ಎತ್ತಿಹಾಕಿ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನಡೆದ. ವರಾಹೀ ದೇವಿಗೆ ನಾವು ದೋಣಿಯಿಂದಲೇ ಒಂದು ಧೀರ್ಘ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಿ, ನಮ್ಮ ವಿಹಾರ ಮುಂದುವರಿಸಿದೆವು.

“ರೌದ್ರ ರಮಣೀಯತ್ನ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಪೊಖಾರದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅನುಭವವಾಯಿತು.

ಬನೀರಾ ಗಿರಿ

ಬನೀರಾ ಗಿರಿ ನೇಪಾಳದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಯತ್ರಿ, ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿರುವ ಈ ಸಂವೇದನಾಶೀಲೆಯ ಕವನದ ಒಂದು ಸ್ನಾಂಪಲ್

ಹಿಂದೂಳಿದ ಜನ

ಕುದಿಯುವ ಜೋಳವು ಬಿರಿಯುವ ತಾಳಕೆ	ಸಂಜೆಯು ಹರಡಿತು, ಕತ್ತಲು ಮಸಗಿತು
ಹರುಷದ ಕುಣಿಯುವ ಕಾಲುಗಳು	ಶಿಖರದ ತುದಿಗಳು ಕರಗಿದವು
ಕುಡಿದೇ ಕುಣಿಯುವ ಕಾಲುಗಳು ೧	ಹೆಂಡದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕರಗಿದವು ೪

ಚೆಟಿ ಚಟಿ ಗುಟ್ಟುವ ಬೆಂಕಿಯ ನೆರೆಯಲಿ	ಬೆಟ್ಟದ ತರುಣನ ಕಥೆಗಳ ಕೇಳುತ್ತ
ಒತ್ತಿಗೆ ಕೂತ ಪುಟಾಣಿಗಳು	ನಿಂತರು ಹಳ್ಳಿಯ ಮುಗುದೆಯರು
ಅಜ್ಜಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಕುಳಿತಿಹರು ೨	ನಿಂತರೇ ? ಕನಸಲಿ ತೇಲಿದರು ೫

ಯೇಟಿ ಯ ಕಥೆಗಳ ಕೇಳುವ ಮಕ್ಕಳ	ಬೆಟ್ಟದ ಜನ ಹಿಂದೂಳಿದವರೆನ್ನುತ
ಕಣ್ಣಲಿ ಬೆಂಕಿಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ	ಕರುಣೆಯ ಕಣ್ಣಲಿ ನೋಡಿದರು
ಚಿಣ್ಣರ ತವಕದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ೩	ನಮ್ಮನು ನೋಡಲು ಬಂದವರು ೬

ಮೂರುತಿ ಪ್ರಸಂಗ

—ಆನಂದ್

ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ಗೆಲೆಯ ಸತ್ಯ ಸಿಕ್ಕ , ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಸುನಗು ! ಏನೋ ಮರಿ ಸಮಾಚಾರ ? ಅಂದೆ. ಮೂರುತಿ ಕಾರು ಸಿಕ್ಕ ಕಣೋ, ಹಣ Advance ಕಟ್ಟಿ ಆರೇ ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ, ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಕಾದಿರೋರು ಇದಾರೆ, ನನ್ನ ಲಕ್ಕಮ್ಮಾ ಅಂತ ಅವನ ಭುಜ ಅವನೇ ತಟ್ಟೊಂಡ. ಎಲಾ ಇವನ ಸೌಭಾಗ್ಯವೇ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಅವನ ಹೊಸ ಕೆಂಪು ಕಾರನ್ನ ನೋಡಿ ಮನೆಯವರಿಗೆಲ್ಲ ಸಂತೋಷ. ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬ ರಂತೂ ಮೂರುತಿ ತರಹಾನೇ ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದರು. ಸತ್ಯ ಹೆಂಡತಿ ಕೊಟ್ಟ ಬರ್ಫಿ ತಿಂದು ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ.

ಮುಂದಿನ ವಾರ ಸತ್ಯನ ನೋಡುಕ್ಕೆ ಹೋದೆ ಧಳಧಳಿಸುತ್ತ ಇರಬೇಕಾದ ಮೂರುತಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅವನ ಹಳೇ ಫಿಯಟ್ ನಿಂತಿತ್ತು. ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಸತ್ಯ ಕೂತಿದ್ದ, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹ ಪ್ರೇತ ಕಳೆ. ಏನೋ ರಾಜ, ಕಾರಲ್ಲಿ ? ಅಂದೆ. ಕೂತುಕೋ, ಅದೇ ಒಂದು ಕಥೆ ಅಂದು ಕಾಫಿ ಕುಡೀತಾ ಹೇಳಿದ— ನೋಡೋ ಕಾರು ಸಿಕ್ಕಿದ ಎರಡು ದಿನಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆ ಕೊನೇಲಿ ಇರೋ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅದರ ಮುಂದೇನೇ ಒಬ್ಬ ಜ್ಯೋತಿಷಿ ಕೂತಿರಾನೆ, ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದ ಜನರನ್ನ ಮರಳು ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡ್ತಿದಾನೆ. ಅವನು ನನ್ನನ್ನೇ ದುರುಗುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದ—ನನ್ನ ಹೆಂಡತೀನೂ ಇದ್ದಳು ಜತೇಲಿ ! ‘ಏಕೋ ನಮ್ಮನ್ನೇ ನೋಡ್ತಿದಾನೆ ಅಂದ್ರೆ ಅಂತ ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿದಳು ! ಜ್ಯೋತಿಷಿ ಹೇಳಿದ— ‘ಸ್ವಾಮೀ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ರ ಒಂದೇ ನಿಮಿಷ ಮಾತಾಡಬಹುದೇ ?’ ಏನು ಅಂದೆ. ಅವ ಹೇಳಿದ—“ನಿಮಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ವಾಹನ ಒಂದು ಲಭಿಸಿದೆ, ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಯೇ ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದಿದೀರ ! ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಲೇ ಬೇಕು ಅಂತ ಪ್ರೇರಣೆ ಆಗಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಆ ವಾಹನದಿಂದ ಒಳಿತಲ್ಲ ! ಅದನ್ನ ನೀವು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾರಿಬಿಡೋದು ಒಳ್ಳೇದು !” ಈ ಅಶುಭ ಸಮಾಚಾರ ಕೇಳಿ ಸತ್ಯಗೆ, ಅವನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಮೈ ನಡುಗಿದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ ! ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರಂತೆ. ಕೊನೆಗೆ ಎರಡು ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಒಂದು ಈ ಅಪಶಕುನದ ಕಾರನ್ನ, ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಚಾತಕ ಪಕ್ಷಿ ತರಹ

ಮಾರುತಿಗೆ ಕಾಯ್ದಾ ಇರೋ ಆಜೆ ಬೀದಿ ಶರ್ಮಂಗಿ ಮಾರಿಬಿಡೋದು. ಎರಡು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹದಿಸೈದು, ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಲಾಭ ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳೋ ಈ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ, ಕಾರಿನಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ಅಶುಭಕ್ಕೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಅಂತ, ಐದೇ ಸಾವಿರ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಇಸ್ಟೋಳೋದು ! ಶರ್ಮಂಗಿ ಈ ಕಾರಿನ ಭಾಗ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಮಿಷಿನೋ ಮಿಷ ! ಸತ್ತು ಮನೇನೋರೈಲ್ಲ ಅವನ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಪಂಚತಾರಾ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸತ್ಕರಿಸಿದ.

ಈ ವಿಷಯ ಕೇಳಿ ನನಗೂ ಬೇಜಾರಾಯ್ತು. ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು ಸತ್ತು, ನಿನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ಮಿಲಾಯಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರುತಿ ಸಿಗುತ್ತೆ ! ಅಂತ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಬಂದೆ.

*

*

*

ಯಾಕೋ ಈ ಪ್ರಕರಣ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಕೊರೀತಿತ್ತು. (ನನ್ನ ಮಂತ್ರಾತ ಒಬ್ಬರು ಹಿಂದೆ ರಾಜರೊಬ್ಬರ ಆಪ್ತ ಗುವ್ವದಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರಂತೆ !) ಈ ಮಾರುತಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಮರ್ಮ ಇದೆ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸ್ತು. ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಭಾನುವಾರ. ಸತ್ತು ಮನೆ ಹತ್ರ ಇರೋ ಜ್ಯೋತಿಷಿ ಹತ್ರ ಹೋದೆ. ಮೂರು ಜನ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕಾದಿದ್ದು. ನಾನೂ ಕಾದೆ. ಅವರ ಭವಿಷ್ಯ ಎಲ್ಲ ಹೇಳಿ, ಜ್ಯೋತಿಷಿ ನನ್ನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದ. “ಎಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ತೋರಿಸಿ !” ಅಂದ. “ನನ್ನ ಕೈ ತೋರಿಸೋದಕ್ಕಲ್ಲ ನಾನು ಬಂದಿರೋದು” ಅಂತ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಅಂದ. “ಹಾಗಂದ್ರೆ... ಅಂತ ತೊದಲಿದ. ನಾನು ಸಿ.ಐ.ಡಿ ಇಂದ ಬಂದಿದೀನಿ. ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಬಂದಿದೆ. ಸುಳ್ಳು ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳ್ತೀಯಂತೆ !” ಅಂದ. “ನಾನು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳ್ತಾ ಇದೀನಿ ಯಾಕೆ ನೀವು ಬಂದಿರೋದು ?” ಅಂದ. ಮೊನ್ನೆ ಮಾರುತಿ ಕಾರಿನ ಒಡೆಯರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅವರು ಕಾರನ್ನ ಮಾರೋ ತರಹ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದೆಯಲ್ಲ ! ಅದರ ಗುಟ್ಟು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು ! ಅಂತ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿ ನಕ್ಕೆ ! ಜ್ಯೋತಿಷಿ ಮುಖ ಅವನ ವಿಭೂತಿ ಬಣ್ಣ ಆಯ್ತು ! “ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಬಡವ, ಮನೇಲಿ ಹೆಂಡತಿ, ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳನ್ನ ಕಾಪಾಡಬೇಕು” ಅಂತ ಗೋಗರೆದ. “ನಿಜ ಹೇಳು,” ಅಂದ. ಶರ್ಮ ಕಾರಿನ ಆಸೆ ತಾಳಲಾರದೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಾನೆ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು. ಅವನೇ ಬ್ಯೋತಿಷಿಗೆ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಂತೆ !

ಈಗ ಏನು ಮಾಡೋದು ಅಂತ ಯೋಚಿಸ್ತು ಮನೆಗೆ ನಡೆದೆ. ಕೆಂಪು ಮಾರುತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಬಂತು. ಕ್ರಾಸ್ ರೋಡಿನಿಂದ ಬಂದ ಲಾರಿ, ಮಾರುತಿ ಎರಡೂ

ಒಂದೇ ಜಾಗ ಆಕ್ರಮಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟವು. ಇದು ಭೌತ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ! ಮಾರುತಿ ಮೋರೆ ಸೊಟ್ಟಾಯಿತು ! ಸದ್ಯ ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಅಪಾಯ ಆಗಲಿಲ್ಲ !!

ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಸತ್ಯುಗೆ ಸಂತೋಷವೋ ಸಂತೋಷ ! ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಓಡಿ ಬಂದ ! “ನೋಡೋ, ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿದೋನು ಎಷ್ಟು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಾ ಅಂತ !” ಅಂದ. ನಾನು ನೋಡ್ತಿರೋ ಹಾಗೇ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗೆ ಎರಡು ಹೊಸಾ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ನೋಟು ಕೊಟ್ಟು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ! ನನಗೆ ಅಳಲೋ, ನಗಲೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ನಡೆದಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರಂಜಿಗೆ ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ !

ಅನರ್ಥ ಕೋಶ

—ನಾ. ಕಸ್ತೂರಿ

ತಾರಾಪೀಡ—ಸಿನಿಮಾ ಸ್ಟುಡಿಯೋಗಳಲ್ಲಿನ ದಿಗ್ಗ್ವರ್ತಕರು.

ತಾವರೆ—ಕವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಭಗವಂತನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ನೀರು ಬಳ್ಳಿ.

ತಾಳಿ—ತಾಳಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೋ, ಬೇಡವೋ ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರವೂ ಇದೇ : ತಾಳಿ !

ತಾಳ್ಮೆ—ಸೇಡು ತೀರಿಸಲು ಉಪಾಯ ತೋರದೆ ಇದ್ದಾಗ, ಅಥವಾ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಾಗ

ತ್ಯಾಗ—ಬಡವರಿಗೆ ಅತಿ ಸುಲಭ.

ತಿಂಗಳು—ಸಂಬಳ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ದುಡಿಯಬೇಕಾದ ಕಲಾವಧಿ.

ಆಭರಣ-ಆಪದ್ಬಾಂಧವ !

—ವಿಭಾ

ಆಭರಣ ಎಂದರೆ ಅನಾದರ, ಅಸಡ್ಡೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ ನನ್ನ ಅರ್ಧಾಂಗರು, ಈಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ತೋರಿಸ್ತಿರೋದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಗಾಧ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಗೋ ವಿಷಯಾನೇ ! ಈ ಅದ್ಭುತ ಮಾರ್ಪಾಡಿಗೆ ಕಾರಣ ಹೇಳೋಣ, ಕೇಳಿ.

ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ತಂದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಅಪರಂಜಿ ಆಭರಣ ನೋಡಿ ನನ್ನ ಅರ್ಧಾಂಗರಿಗೆ ಅಸಾಧಾರಣ ಅಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ನಾನೇನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟೆವೆ ? “ನನ್ನ ಆನೆ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಕರಗಿಸಲು, ಅನ್ನ ಹಾಲು ಹಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು, ಬರೀ ಒಣ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಾ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಣದಿಂದ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಚೊಕ್ಕ ಆಭರಣ ತಂದಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ಆಭರಣ ಎಂದರೆ ಆಪದ್ಬಾಂಧವ ತಾನೇ ? ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಸಿಂಧು ಅಲ್ಲವೇ ? ಬಂಧು ಬಾಂಧವರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಂತಸ್ತು ಹೆಚ್ಚುವುದು ಸುಳ್ಳೇ ?” ಅಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಾರಕಸ್ವರದಲ್ಲಿ ದಬಾಯಿಸಿ ಬಿಟ್ಟೆ.

ಅಲ್ಲ, ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಈ ಅವಮೂಲ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ತಿಳಿಯದ ಇವರ ಅಜ್ಞಾನ ಕಂಡು ನನಗೆ ಒಂದು ತರಹ ಅನುಕಂಪಾನೇ ಉಂಟಾಯಿತು.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಇವರು “ಮುಗಿಲಿಗೇರಿರುವ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಕೊಳ್ಳೋದು ಮೂರ್ಖತನದ ಪರಮಾವಧಿ” ಅಂತ ಎಗರಾಡಿದಾಗ ನಾನು ಅವರದ್ದೇ ಮೂರ್ಖತನದ ಮಾದರಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಅವರ ಮುಂದಿಟ್ಟೆ.

“ಅಲ್ಲಾ, ಹೋದ ವರ್ಷ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು ಅಂತ, ರೆವೆನ್ಯೂ ಸೈಟ್ ಬಹಳ ಚೀಪ್ ಅಂತ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ತೆತ್ತು ಕೊಂಡಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೇನೇ ? ಅದರಲ್ಲೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇಲ್ಲ ಅಂದು ಅದೇನೋ ಪವರ್ ಆಫ್ ಅಟಾರ್ನಿ ತೋಗೊಂಡಾಗ ‘ಕ್ರಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇಲ್ಲಿದ್ದೆ ನಮ್ಮದ್ದೇಗಾಗುತ್ತೇ ?’ ಅಂತ ಕೇಳಿದ ನನ್ನ ಮುಗ್ಧ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ‘ಇದೆಲ್ಲಾ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯೋಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನಿರು’ ಅಂತ

ಬಾಯಿ ಬಡಿದು ಕೂರಿಸಿ, ಆಮೇಲೆ ಮನೇ ಕಟ್ಟಿ ಸಾಲ ಕೇಳುಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಸೈಟ್ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸ್ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆ ಮಾತ್ರಾ ಸಾಧ್ಯ ಅಂತ ತಿಳಿದಾಗ, ಹ್ಯಾಪ್ ಮೋರೆ ಹಾಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು ಮರೆತೊಗಿದ್ದೇನು ? ಕೊಟ್ಟವನೂ ಕೈಯಾಡಿಸಿ 'ಅಲಕ್' ಎಂದಾಗ, ಕೋರ್ಟ್ ಕಛೇರಿ ಎಲ್ಲಾ ಯಾಕೆ ? ಮಾರೇ ಬಿಡೋಣ ಅಂದ್ರೆ ಪದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಕೊಳ್ಳೋರಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಇದು ಮೂರ್ಖತನದ ಪರಮಾವಧಿ ಯಲ್ಲವೇ ?" ಅಂತ ಪ್ರತಿವಾದಿಸಿದೆ.

“ಅದೇ ಇಷ್ಟತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, 25 ತೊಲ ಚೆನ್ನ ತೊಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈಗ ಅದರ ಬೆಲೆ ಮೂರರಷ್ಟಾಗಿರೋದು ಗೊತ್ತೇ ?” ಎಂದಾಕ್ಷಣ ನಮ್ಮವರ ಮುಖ ಬಿಳಿಚಿಕ್ಕೊಂಡಿತು.

ನಾನು, Pressing home the advantage ಅಂತಾರಲ್ಲಾ ಹಾಗೆ, ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಗಂಟಲೇರಿಸಿದೆ.

“ಎರಡು ಎರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ನೀವು ತೊಗೊಂಡ ಸೆಕೆಂಡ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಫಿಯಟ್ ಕಾರಿಗೆ, ಅದರ ಬೆಲೆಯಷ್ಟೇ ರಿಪೇರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಾಗಿನಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಐನೂರು ರಿಪೇರಿ ಬಾಬು ತಪ್ಪೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾರಿ. ಅಲ್ಲದೇ Accident ಆದಾಗಿನಿಂದ ಅದು ಗರಾಜನಲ್ಲೇ ಪರ್ಮನೆಂಟಾಗಿ ಕೂತಿರೋದನ್ನ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಮರೆತಿರಾ ?” ಎಂದು ಕನಲಿದಾಗ ನಮ್ಮವರ ಮುಖ ಹರಳೆಣ್ಣೆ ಕುಡಿದಂತಿತ್ತು.

ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನ ಚೆನ್ನಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದರೆ, ಈಗ ಅದರ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟಾ ಗುತ್ತಿತ್ತು ಅಂತ ಗುಣಾಕಾರ ಗುಣಗುಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಇವರು ಶರಣಾಗತನಾದ ಸೈನಿಕನಂತೆ, ದೀನ ಭಾವದಿಂದ ನನ್ನ ಕೈಲಿದ್ದ ಆಭರಣದ ಆಕರ್ಷಕ ವಿನ್ಯಾಸ, ಕುಶಲತೆಯ ಸೊಬಗು ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ, “ಇದೇ ಒಡವೆ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಬೆಲೆಬಾಳಬಹುದಲ್ಲವೇ ?” ಎಂದು ಆಶಾಭಾವದಿಂದ ಉದ್ಗರಿಸಿದಾಗ, ನನ್ನ ಗೆಲುವು ಪೂರ್ಣವಾದಂತೆ ಎದುಕೊಂಡೆ.

ನಮ್ಮವರು “ಈ ಆಭರಣಕ್ಕೆ ಅಪಘಾತವಿಲ್ಲ, ರಿಪೇರಿ ಖರ್ಚಿಲ್ಲ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತಾವ ತಾಪತ್ರಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲೆ ನೀನು ಅದನ್ನ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಥೇಟ್ ಮದ್ದೆ ಹುಡ್ಗಿ ಧರಾ ಕಾಣಿಸ್ತಿ” ಅಂತ ಹೇಳಿದಾಗ್ಲಿಂದ ನಾನು ಅದೇ ಗುಂಗಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಅರ್ಧಾಂಗರೂ ಸಹ ಆಗಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಿಯವಾದ ಮೊಟ್ಟೆ, ಬಾದಾಮಿ ಹಾಲು, ಸಿಗರೇಟು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿ, ನನ್ನ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ !

ಯಾತ್ರಿಕರ ಪತ್ರ

—ಕೇಫ್

ಅಡ್ಡಗದ್ದೆ — 2—

ಅಡ್ಡಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವೇನು ? — ಅಂತ ನನಗೆ ಆ ತಕ್ಷಣ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಯುತ್ತಲೂ ಕರತಾಡನ ಮಾಡಿದ್ದ ಅಡ್ಡಗದ್ದೆ ಜನರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ—ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಯುತ್ತಲೂ, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇ ಶತಮಾನದ ಆಹ್ವಾನ ಸಮಿತಿ ಉದ್ಘಾಟನೆಗಾಗಿ, 21 ಕ್ಯಾಂಡಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿದ್ದ ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಗುರಪ್ಪ — ಅವನ ಹೆಸರು ಆ ಮೇಲೆ ತಿಳಿತು— ನನ್ನನ್ನು ಗುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ—

“ನಿಮ್ಮ ಬಾಸ್ ತುಂಚಾ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ನೀವು ಯೇಳಿದ್ದಲ್ಲ — ಮೂರ್ಖನ ಗಾಂಧೀಗೊಂತ—ಯಾರ್ಯಾರೊಂತ ವುನಾ ಯೇಳಿ—ನಮ್ಮನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರ್ಸಾರ ಆಗ್ಬೇಕು” — ಅಂತ.

ನಾನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿದು, ರಾಜನ್ನು ಆತನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿದೆ.

“ಇವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು, ಇವು ಮೂರೂ ಗಾಂಧಿಗಳತ್ರ ಕೆಲ್ಲಾ ಮಾಡ್ಬೋರು” ಅಂತ ರಾಜನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿದೆ.

'Tit for tat' ಅಂದ ಚಂದಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ,

ರಾಜ ಎದ್ದು ನಿಂತ.

ಕರತಾಡನ.

“ಲೇಡೀಸ್ ಮತ್ತು ಜೆಂಟಲ್‌ಮೆನ್‌ಗಳೇ, ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಆಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇ ಶತಮಾನ ಆ ತಿರುವಿನಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತಿದೆ.....”

(ಸಭಿಕರೆಲ್ಲಾ ತಲೆ ತಿರುಗಿಸಿ ರಸ್ತೆಯ ಕಡೆ ನೋಡಿದರು—ಕತ್ತಲೆ:-ಏನೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ.)

—“ತಿರುವು ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ರಸ್ತೆ ತಿರುವಲ್ಲ ಈ ಶತಮಾನದ ತಿರುವು—
ಅಂದರೆ ”

“ಇಪ್ಪತ್ತನೇದು” ಅಂದ ಚಂದಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ.

“ ... ಇಪ್ಪತ್ತನೇದರ ತಿರುವಿನಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇದು ಇದೆ. ಏನಿವೆ ?

“ತಿರುವು !” ಅಂದ ನಾನು ಮೆಲ್ಲಗೆ.

“.....ಶತಮಾನ ! ಒಂದು ಶತಮಾನ ಅಂದರೆ ಹತ್ತು ದಶಕ. 20 ಶತಮಾನ ಅಂದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತತ್ವ—200 ದಶಕ ಅಥವಾ ಇಪ್ಪತ್ತು ಶತಕ—ಗವಾಸ್ಯರೊ ಮಾಡಿರೋ ಮುವತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಶತಕಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೂ ...”

ನಾನು ರಾಜನ ಷರ್ಟ್ ಎಳೆದೆ. ಬೆವರೊರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊತುಕೊಂಡ.

ಚಂದಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು

“ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇ ಶತಮಾನ ಬರೋದ್ರೊಳಗಾಗಿ ಏನೇನಾಗುತ್ತೆ ? ಜನ ರೆಲ್ಲಾ ದರಿದ್ರ ರೇಖೇನ ದಾಟಿ ಬಿಟ್ಟಿರತಾರೆ

“ದಾರಿದ್ರದ ರೇಖೇನೋ—ಇಡಿಯಟ್—” ಅಂದ ರಾಜ ಮೆಲ್ಲಗೆ.

“ .. ಯಸ್...ದಾರಿದ್ರದ ಬೌಂಡ್ರಿ ದಾಟಿ ಬಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಅಂದ್ರೆ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲೂ ಗಾಂಧಿಗಳು ಒಂದು ಗರೆ ಹಾಕ್ತಾರೆ. ಅದೇ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ರೇಖೇಂತ. ಅದರ ಕೆಳಗಿರೋರೆಲ್ಲಾ ಬಡವರೂಂತ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಬಡವರು— ಹಣ — ವಿದ್ಯೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ—ಕಲೆ-ಆರೋಗ್ಯ—ಅನೇಸ್ವಿ-ಯೆಲ್ಲಾದ್ದಲ್ಲೂ ಬಡವರು. ಅವರು ಇಪ್ಪತ್ತೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೇ, ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಗರೇನ ದಾಟಿ ಬಿಟ್ಟು, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದೇ ಶತಮಾನದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆ ಕಡೆ ಎದ್ದು ಬಿಡಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಅವರು ಏನು ಬೇಕಾದ್ರೂ ಮಾಡ್ಲಿ-ಪುನಾ ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಇದ್ದೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ— ಗೆರೆ ದಾಟಿರ ಬೇಕು.....ಇಲ್ಲಿದ್ದೆ.....”

“ಗೋಲಿವಾರ್ !” ಅಂದ ರಾಜ.

“ಗೋಲಿವಾರ್ ! ಎಚ್ಚರಿಕೆ—” ಅನ್ನುತ್ತಾ ಚಂದಿ ಕುಕ್ಕರ ಬಡಿದ.

“ಗಾಂಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಕೊಂಚ” ಅಂತ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸೂಚಿಸಿದ.

ರಾಜ ಎದ್ದು ಶುರು ಮಾಡಿದ.

‘ಗಾಂಧಿ ಅಂದರೆ ಯಾರು ? ಹೂಸಾ ಶತಮಾನಗಳನ್ನು ಯಾರು ತರ್ತಾರೋ —ಅವರೇ ಗಾಂಧಿ ಅಂತ. ಶತಕ ಹೇಗೆ ಗವಾಸ್ಕರ್ ಸ್ಪೆಷಾಲಿಟೀನೋ, ಮಠಾ ಅನ್ನೋದು ಹೇಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸ್ಪೆಷಾಲಿಟೀನೋ—ಹಾಗೇ ಶತಮಾನಾ ಅನ್ನೋದು ಗಾಂಧಿ ಸ್ಪೆಷಾಲಿಟಿ. ಈಗ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಥವಾಗಿರಬೇಕು—ನೀವೆಲ್ಲಾ ಯಾಕೆ ಗಾಂಧೀತರಾ ಆಗ್ಬೇಕೊಂತ.....

ಪ್ರಚಂಡ ಕರತಾಡನ.

ಚಂದಿ—ಏನೋ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಿವಿಲಿ ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿದ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಎದ್ದು ನಿಂತ.

“ಇದುವರಿಗೂ ನೀವು ನಮ್ಮ ಅತಿಥಿಗಳ ಭಾಷ್ಣ ಕೇಳಿದಿರಿ. ಅವು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಅಡ್ಡಗದ್ದೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರೋ ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸೋಕೆ ಸಿಪಾಸಿ ಮಾಡ್ತಾರೆ. ಗೆರೆ ಎಳೆಯೋಕೆ ಬೇಕಾಗಿರೋ ಪೇಂಟೂ ಕಳಿಸ್ತಾರೆ. ನಾವೆಲ್ಲೂ ದೈರ್ಯದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದೇ ಶತಮಾನಾನ ಎದುರಿಸೋಣ

ಕರತಾಡನ. ಜನಗಣಮನದೊಂದಿಗೆ ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯ್ತು. ಉರಿಯು ತ್ತಿದ್ದ ಬಾಕಿ ಕ್ಯಾಂಡಲ್‌ಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ಎರಡೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಗದ್ದೆ ಕ್ಯಾತಮಾರಮ್ಮನ ಗುಡಿ ಆವರಣ ಖಾಲಿ ಯಾಯ್ತು. ಆ ಮಹಾತಾಯೀ ಸುಪರ್ದಿಗೆ ಅಡ್ಡಗದ್ದೆ ಜನರನ್ನ ಒಪ್ಪಿಸಿ—ಅವಳ ದಯದಿಂದ. ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ನಮ್ಮ ವಾಹನಗಳನ್ನ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು—ಆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲೇ ತಲಕಾಡು ಹಾದಿ ಹಿಡಿದೆವು—

ಪಾಪು ಭವಿಷ್ಯ

—ಶುಭಾ

ಮೊನ್ನೆ ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತ ರಾಜನು ನೋಡುಕ್ಕೆ ಹೋದ. ನಾನು ಅವನ ಮನೆ ಸೇರಿದಾಗಲೇ ಅವನೂ ಎಲ್ಲೋ ಹೊರಟಿದ್ದ ನನ್ನ ನೋಡಿದಾಗ “ನೀನೂ ಬಾರೋ. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟಿದೀನಿ” ಅಂದ. ಸರಿ ಅಂತ ಸ್ಕೂಟರ್ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿದೆ.

ರಾಜನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮನೆ ಸೇರಿದೆವು, ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗಲೇ ಒಳಗಿಂದ ಜನರ ಮಾತುಕತೆ, ನಗು ಎಲ್ಲ ಕೇಳಿ, ಏನೋ ಪಾರ್ಟಿ ಇರಬಹುದು ಅನ್ನೊಂಡೆ. ರಾಜ ಅವನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಿಗೆ ನನ್ನ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ. ನಾನು ನಗರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಸಭಿಕರೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಕಡೆ ಒಂದು ತರಹ ನೋಡಿದರು! ರಾಜ ಅಂದ— “ಏನು ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ಎಲ್ಲ ಸೇರಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡ್ತಿದೀರ? ಏನು ವಿಶೇಷ?” ಅವರೆಂದರು— “ಇಲ್ಲ ಕಣೋ. ಟಿ. ವಿ. ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಮೂರು ದಿನ ಆಯ್ತು. ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಂಜೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಮಾತುಕತೆ, ಕಾಡುಹರಟೆ ಆಡ್ತಿದೀವಿ!” ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲರೂ ತದೇಕಚಿತ್ತರಾಗಿ ಟಿ. ವಿ. ನೋಡ್ತಾ ಇರೋ ಭೀಭತ್ಸ ದೃಶ್ಯ ನೋಡಿ ಬೇಜಾರಾಗಿದ್ದ ನನಗೆ, ಈ ಮನೆ ವಾತಾವರಣ ಎಷ್ಟೋ ಹಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ರಾಜನ ನೆಂಟ ಒಬ್ಬ ಹೇಳಿದ. “ಟಿ. ವಿ. ರಿಪೇರಿ ಆಗಿದೆ! ನಾನೇ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ವಾಪಸ್ ತರೋಣ ಅಂತ ಇದೀನಿ!”

ಅದೂ ಇದೂ ಮಾತಾಡ್ತು, ರಾಜನ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ಅವರ ನಾದಿನೀನ ಕೇಳಿದಳು— ಅಂದ ಹಾಗೆ ಪಾಪು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತಿದಾನೆ? ಅಂತ ಅವನು ಡಾಕ್ಟರೇ ಆಗೋದು ಅಂತ ಉತ್ತರ ಬಂತು. ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದೋರೆಲ್ಲ ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಇಲ್ಲ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ವಾಸಿ, ಮುಂದೆ ಭಾರತದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳೇ ತಾಂಡವವಾಡ್ತಿ ರತ್ನೆ ಅಂತ ಒಬ್ಬರು. ರೈಲ್ವೆ ಸೇರಲಿ ಅಂತ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು! [ಅವರು ರೈಲ್ವೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಮೂರು ದಿನ ಆಗಿತ್ತಂತೆ!] ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೆಲಸವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಂತ ಒಬ್ಬರು—ಹೀಗೆ ವಾದ, ವಾಗ್ವಾದ ನಡೆಯಿತು. ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೆಲಸಾನೇ ಬಹಳ ಉನ್ನತವಾದ್ದು ಅಂತ

ರಾಜನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅವರು ಹಾಗಂದ ಕೂಡಲೆ, ಅಲ್ಲಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ರೌಂಡ್ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಶುರು. ಫಿಸಿಷಿಯನ್ ಆದ್ರೆ ವಾಸಿ, ಕಾಲೇಜಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆಗೋದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನಿಲ್ಲ, ಸರ್ಜನ್ ಆದ್ರೆ ಎಷ್ಟು ಮರ್ಯಾದೆ ಜನಕ್ಕೆಲ್ಲ, ಬರೀ ಸರ್ಜನ್ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ, ಹಾರ್ಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಆಗ್ಬೇಕು, ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯ, ಅಲ್ಲೇ ಕೂತಿದೀನಿ ಅಂತ ಅಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಕೊನೆಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಏನು ಡಾಕ್ಟರ್ ನೀವೇನಂತೀರಿ ? ಅಂದ್ರು. ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ತಾಳ್ಮೆ ಮೀರಿತ್ತು. ಅಲ್ಲ, ಓದೋ ಹುಡುಗನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ ಈ ಹರಟೆ ಯಾಕೆ? ನಾನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ—ಹೇಳಿದೆ “ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗೋದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭ ಅಲ್ಲ—ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಗುಣಗಳು ಇವೆಯೇ ಅಂತ ನೋಡಬೇಕು ! ಅಲ್ಲದೆ ಪಾಪುನ ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನ ತಿಳುಕೋಳ್ಳೇ ಯಾವ ನಿರ್ಧಾರಾನೂ ಮಾಡೋ ಹಾಗಿಲ್ಲ” ನಾನು ಹಾಗಂದ ಕೂಡಲೇ, ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ನೆಂಟರೆಲ್ಲ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗುಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿದೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ರಾಜ ಕೂಡ ನಗ್ತಿದ್ದ !

* * * *

“ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಪಾಪುನೇ ಬರ್ತಿದಾನೆ, ನೀವೇ ಕೇಳಿ ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ” ಅಂದರು ಪಾಪು ತಾಯಿ. ಅಂಬೆಗಾಲಿಡುತ್ತಾ ಪಾಪು ಮುಂದೆ ಬಂದ!

—————

ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ

—ಜಿ. ರಾಮಣ್ಣ ನ್ಯಾಕ್

ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದ್ದ ಸ್ವಲ್ಪ ಜವೊನನ್ನು ಅಣ್ಣಂದಿರು ಹಾಗೂ ತಂದೆ ಯವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಉಟ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರೊಡನೆ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ “ಎಷ್ಟಾದರೂ ನೀನು ಓದಿದವನು. ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಗೆ ಸೇರುವವನು. ಹೊಲಕ್ಕೆ ಬರಬೇಡ” ಎಂದು ತಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಪೇಪರ್ ಓದುತ್ತಾ, ಮನೆಗೆ ಬಂದವರೊಡನೆ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ, ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಕಳೆದೆ. ನನ್ನ ಉಂಡಾಡಿ ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿ ಮನೆಯವರಿಗೂ ಬೇಸರವಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ ಚುಚ್ಚಿ ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. “ಅನ್ನ ದಂಡ, ಭೂಮಿಗೆ ಭಾರವಾಗಿ ಬದುಕಿರಬಾರದು” ಎಂದು ತಾಯಿ ಹೇಳಿದರೆ “ತುಂಬಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಮರ ಫಲಕೊಡುವ ಸೂಚನೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ತಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ನನ್ನೊಡನೆ ಮಾತ ನಾಡುವುದನ್ನು ಕೂಡಾ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಒಂದು ಶುಭ ದಿನ ಇಂಟರ್ಯೂ ಕಾರ್ಡು ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲಾ ದುಗುಡಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಕನಸಿನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಮನೆಯವರೂ ಇವನೊಬ್ಬ ಮಾರಿ ಹೋದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಂಟರ್ಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವ ಭರವಸೆ ಮೂಡಿತ್ತು. ಸಂಭಂಧಿಕರನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತನಾಡಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಮನಸ್ಸು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾಣಬಯಸಿತು. ಎಲ್ಲರೊಡನೆಯೂ ನನ್ನ ಇಂಟರ್ಯೂ ಬಗ್ಗೆ, ಮುಂದಿನ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ತಡವಾಗಿ ಬಂದ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ನಾನು ಅಕ್ಕನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಅಂಚೆಯವನು ಬಂದು ಅಣ್ಣನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಕಾಗದ ಕೊಟ್ಟು. ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್

ಆರ್ಡರ್ ಎಂದು ತಿಳಿದ ಆವನು ಸಂತೋಷದಿಂದಲೇ ಬಿಡಿಸಿ ಓದಿದ. "You have been selected for the post of a clerk in the Punjab National Bank" ಎಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮನೆಯವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ಕಂದೇತಾಯಿಯಂತೂ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾನು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಬೇಸರದಿಂದ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ವಿಷಯ ಕೇಳಿದಾಗ ಮೊದಲು ತಾಯಿಯವರು "ನಿನ್ನನ್ನು ಪಂಜಾಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಲರ್ಕ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರಂತೆ. ಭಯೋತ್ಪಾದಕರ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಡ. ಹೋದರೆ ನಿನ್ನ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವೂ ನಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಂದೆಯವರು "ಈಗ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾವೇ ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಿನಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಅನ್ನ ಹಾಕುವುದು ನಮಗೇನೂ ಕಷ್ಟವಾಗಲಾರದು. ಹೇಗೂ ಟೋನಿಗೆ (ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ನಾಯಿ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಸತ್ತಿತ್ತು) ಅನ್ನ ಹಾಕುವ ಭಾರ ತಪ್ಪಿದೆ" ಎಂದರು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊನೆಗೆ ನಾನು "ಪಂಜಾಬ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದು ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇದೆ, ಅದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಎದ್ದು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾದರು.

○ ○ ○ ○

ನನ್ನನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಾಡ್ಬೇಕೂ ಅಂತ ಆಸೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಆ ಯೋಚ್ಚೆ ಬಿಟ್ಟು ಡಕಾಯಿತ್ನಾಗಿ ಮಾಡೋಣ ಅಂತಾ ಇದೀನಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಾಗಿ ಬಾಳ್ವೆಹುದು.

ಕೈಲಾಸಮಠ

—ಕೇಘ

ಕನ್ನಡ ಪ್ರಹಸನ ಪಿತಾಮಹ ಟಿ. ಪಿ. ಕೈಲಾಸಂ ಅವರನ್ನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ರಾ. ಶಿ. ಯವರ ಸಿಟಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಬಾರಿ—ನಾನಾಗ ಮೆಡಿಕಲ್ ಫೈನಲ್ ಇಯರ್ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ—ಕೈಲಾಸಂ ಎಂದಿನಂತೆ ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇದುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ರಾ. ಶಿ. ಯವರು ಒಳಗೆ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

“ಬಾಪ್ಪಾ— From next year you will justify your name—ಹೌದಾಪ್ಪಾ ಕೇ...ಶವಾ ?” ಅಂತ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಕಾಣಲು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಂದು ಕೂತ. ವೈಜಾಮ—ಪರ್ತುಧಾರಿ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ತನ್ನ ಜೇಬಿನಿಂದ ಸಿಗರೇಟ್‌ಪ್ಯಾಕ್ ಹೊರತೆಗೆದ.

“Don't smoke in doctor's clinic” ಅಂದರು ಕೈ.

ವ್ಯಕ್ತಿ—ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವನಿಗೆ ಕೈಲಾಸಂ ಪರಿಚಯವಿರಲಿಲ್ಲ ಅವರ ಕೈಲಿದ್ದ ಸಿಗರೇಟ್ ಕಡೆ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದ.

“oh ! ನನ್ನ ಸಿಗರೇಟೇ ?” ಇದು under doctor's orders. ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇದಿದ್ದೆ ಆಸಾಮಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗ್ತಾನೆ ಅಂತ ನನ್ನನ್ನ Specimen ಆಗಿ ಕೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಚಾಕ್ಚು” ಅಂದರು.

ಸಿಗರೇಟ್ ಪ್ಯಾಕ್ ಪುನಃ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೇಬು ಸೇರಿತು.

ಆತನ ವೈಜಾಮ—ಮೊಣಕಾಲಿನ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೇಳಿತ್ತು. ಕೈ ಆದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರು.

“ ವಾಷರ್‌ಮನ್ ಹರಿದಿದ್ದು ” ಅಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ.

“Don't you know that you should not get your dirty linen washed by ಅಗಸಾಸ್ ? ರಾಮಾಯಣ ಓದಿದ್ದೀರಾ ? ಸೀತಾದೇವಿ ಗತಿ ಏನಾಯ್ತು ? Just because she was too lazy to wash her lings. She gave it to ಅಗಸಗಿತ್ತಿ. It was not dirty. So...”

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾ. ಶಿ. ಯವರು ಒಳಗಿಂದ “Next. Come in” ಅಂದರು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೆವರುತ್ತ ಒಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದ.

ಕೈಲಾಸಂ. ಅವರು ಮುಂದೆ ಹೇಳಬಹುದಿದ್ದ ರಾಮಾಯಣ ವಿಚಾರ ಕೇಳುವ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ತಪ್ಪಿ ಹೋಯ್ತು. ಆದರೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ.

ಇನ್ನೇಲೆ ನಾವು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗೋದು ಅಪಾಯ ಸಾರ್
ಅನುಮಾನದ್ದೇಲೆ ಜನಾ ನಮ್ಮನ್ನ ತದಕ್ಕುಡ್ತಾರೆ.

ನಮ್ M. D. ಸಾಹೇಬ್

—ಬಿ. ಎಂ. ಎನ್. ಮೂರ್ತಿ

ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಹೊಸದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟ, ಸೆರಮನೆ ವಾಸ, ಸ್ವಾರ್ಥ ತ್ಯಾಗ—ಇವುಗಳಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಪ್ರತಿಫಲ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಜನಗಳು ನಾನಾ ತರಹ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದವರು, M.L.A., M.L.C., M.P. ಗಳಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲೂ, ಸರ್ಕಾರದ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲೂ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರನ್ನು ತಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ತಳ್ಳಿಸುವುದು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು PUBLIC SECTOR UNDERTAKING ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯ MANAGING DIRECTOR ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿ ಮೇಲ್ಬಂದವರು. ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆಡಂಬರ ಅಮಿತ.

ಆಗ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಹೆನ್ರಿ Foreman ಆಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಹೆನ್ರಿಗೆ 58 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾದಾಗ ರಿಟೈರ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇವನಿಗೆ ಇದ್ದದ್ದೇ ಒಬ್ಬ ಮಗ. ಅವನು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ Certificate ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇದ್ದದ್ದು ಹೆನ್ರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಯೋಚನೆಯಾಗಿತ್ತು.

ರಿಟೈರ್ ಆಗುವ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬೀಳ್ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ, ದೊಡ್ಡ ಸಾಹೇಬರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯೋಣವೆಂದು ಹೆನ್ರಿ M.D.ಸಾಹೇಬರ ರೂಮಿಗೆ ಹೋದ. “ಸಾರ್, ನಾನು ನಾಳೆ ರಿಟೈರ್ ಆಗುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ Provident Fund, Gratuity ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂದ್ರೂನೂ ನನ್ ಮಗಂದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಚನೆ ಆಗಿದೆ, ಸಾರ್.

“ಹೆನ್ರಿ, ಏನ್ನಾಡ್ತಾನೋ ನಿನ್ನಗೆ?”

“Engineering ನಲ್ಲಿ Certificate ತಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಸಾರ್. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಎಲ್ಲೂ. ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನೀವೇನಾದರೂ

ದೊಡ್ಡನನ್ನು ಮಾಡಿ ಖಾಲಿ ಆಗೋ ನನ್ ಕೆಲಸಾನ ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ, ರಿಟೈರ್ ಆಗೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವನೂ M.D. ಆಗ್ಬಹುದು ಸಾರ್. ”

ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಪಾಕ್ ಆಯಿತು.

“ ಅಲ್ಲೋ ಹೆನ್ರಿ, ನಿನ್ನಾಸೇಗೆ ಮಿತಿ ಬೇಡ್ವೇನೋ ? ಏನೋ ಪಾಪ ಪಂಗ ನಿಗೆ ನಂ ಕಂಪನೀಲಿ ಒಂದು Trainee Supervisor ಕೆಲಸ ಈಗ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವನು ರಿಟೈರ್ ಆಗೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕಡೇ ಪಕ್ಷ Foreman ಆದ್ರೂ ಆಗ್ತಾನೇಂತ ಆಶೇ ಪಡೊ ಬದಲು, ಏಕ್ದಂ ನಿನ್ ಮಗನ್ನ ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹಾರಿಸ್ಬೇಕೊಂತ ನೋಡ್ತಿದ್ವೀಯಾ?”

ಹೆನ್ರಿ ಉವಾಚ “ಅದನ್ನ ಮೊದಲೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ ಸಾರ್ ಆದ್ರೆ ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲಾ ಸಾರ್. ”

ಪಂಜಾಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಯೋಜನೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗತ್ತೆ.

ಟಿ. ವಿ.

—ಲೀಲಾ ಮಿರ್ಲೆ

“ ತುಂಬಾ ಬೋರಿಂಗು ಈ ದೂರದರ್ಶನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು. ಅಲ್ವೆ ? ”

“ ಹೌದೋದು. ಆದೂ ಬರೀ ಹಿಂದೀಲೇ ಪ್ರಸಾರ. ”

ನಿಜ. ಅದು ಹೋಗ್ಲಿ ಅಂದ್ರೆ, ಹಿಂದೆ ‘ರಜನಿ’ ಈಗ ‘ಬುನಿಯಾದ್’ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನಾವುದೂ ನೋಡೋ ಹಾಗೇ ಇರಲ್ಲ.

“ಹೌದ್ರಿ, ನಿಜವಾಗ್ಲೂ ಇದನ್ನ ‘ಈಡಿಯಟ್ ಬಾಕ್ಸ್’ ಅನ್ನೋದು ಅಕ್ಷರಶಃ ನಿಜ. ಮನೆ ಮಂದಿ ಎಲ್ಲಾ ಅದರ ಎದುರಿಗೆ ಕೂತೂ ಕೂತೂ, ಬುದ್ದಿ ಮಂದ ವಾಗುತ್ತೆ. ‘ಸುಬಹ್’ ನೋಡ್ತಿದೀರಾ ?”

“ಹೂಂ. ಈ ‘ಡ್ರಗ್ಗಿ’ನದು ಏನ್ ಹಾವಳಿ. ಆದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾಮಾಯಣವಾಗಿದೆ,”

“ಓ, ರಾಮಾಯಣ ಅಂದಾಗ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸೀತೆ ಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿರೋಳು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದಾಳೆ. ಆ ದಶರಥನ ಆಕೃಷ್ಣಿಂಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.”

“ಹೌದು. ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮವರಂತೂ ವಾರ್ತೆ, ‘ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಎರಡನ್ನೇ ನೋಡೋದು. ಮಿಕ್ಕಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಯೂಸ್‌ಲೆಸ್ ಅಂತಾರೆ.”

“ಅಂದಹಾಗೆ ನಂಗೆ ವಾರ್ತೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಆಗ್ಲಿ. ಕನ್ನಡ ಆಗ್ಲಿ. ಟೀ.ವಿ.ಲಿ ಅದ್ಯಾಕೋ ಅರ್ಧವೇ ಆಗಲ್ಲ. ಏಕೇಂತೀರ, ಓದುತ್ತಾ ಇರೋರ ಮುಖ ಹಾಕ್ಕೊಂಡಿರೋ ಒಡವೆ, ಬಟ್ಟೆ, ಕೇಶ ಶೃಂಗಾರ ಇವುಗಳನ್ನೇ ಗಮನಿಸೋ ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ಅವರು ಏನ್ ಹೇಳ್ತಿದಾರೆ ಅನ್ನೋದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲ್ಲ.”

“ ಆದೂ ನಿಜವೇ. ಆದ್ರೆ ‘ವಾರ್ತೆ’ನ ಕೇಳಕ್ಕಿಂತ ನೋಡೋದೇ ಮುಖ. ವಾರ್ತೆ ತುಂಬ ಅಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಜನ ಸತ್ತರು, ಇಲ್ಲಿ ಭೂಕಂಪ, ಮತ್ತಿನ್ನೆಲ್ಲೋ ಒಳ ಸಂಚು ಅಂತ ಬರೀ ಗೋಳೇ, ಎಂದೂ ಒಂದೂ ಒಳ್ಳೆ ಸುದ್ದಿ ಇರಲ್ಲ !”

“ಹಾಗೆ ಅಂತೀರಾ, ಅಂತೂ ಈ ಟಿ. ವಿ. ಓದೋ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಂಟಕಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಬಂದು ಕೂತಿದೆ, ನಾವು ಅದರ ಎದುರಿಗೆ ಕೂತರೆ ಸಾಕು, ಮಕ್ಕಳೂ ಓಡಿ ಬಂದು ಕೂತು ಬಿಡುತ್ತವೆ.”

“ಅದೇ ತಾಪತ್ರಯ. ಆಸೆ ಆಸೆಪಟ್ಟು ಟಿ. ವಿ. ಕೊಂಡವಿ, ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.”

“ನಿಜಮ್ಮ, ಸುಮ್ಮನೆ ದುಡ್ಡು ಹಾಳಾಯ್ತು.”

“ಸದಾ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಭೇಟಿ ರಸ್ತೆಲೆ ಆಗ್ತಿದೆ, ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬನ್ನಿ. ತುಂಬ ದಿನವಾಯ್ತು.”

“ಆಗಲಿ ಬರ್ತೀನಿ, ಅಯ್ಯೋ, ನಾಳೆ ಆಗಲ್ಲ, ನಾಳೆ ಭಾನುವಾರವಲ್ಲವೆ. ಏನಾದ್ರು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಇರತ್ತೆ ಟಿ. ವಿ. ಲಿ. ಇನ್ಯಾವತ್ತಾರೂ ಬರ್ತೀನಿ.”

“ಹೌದು. ನಾಳೆ ಭಾನುವಾರ ಅನ್ನೋದೇ ಮರೆತು ಹೋಯ್ತು. ಇನ್ಯಾವತ್ತಾರೂ ಬನ್ನಿ.”

ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡ್ಬೇಕಾಗತ್ತೆ ಸ್ವಾಮಿ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡ್ಕೊಡಕ್ಕೆ, ಯಾಕೇಂದ್ರೆ ಹೊಸಕಾಯ್ದೆ ಬರ್ತಾಇದೆ ಆಮೇಲೆ ತೊಗೋಳೂಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಕೇಳೆನ್ನ ಮನದನ್ನೆ.....

ದುವಿನೀತ

ವಸಂತ ಋತು ಈಗಾಗಲೇ ಮಗಿಯುತ್ಪಾ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಚಿಗುರಿದ ಮರಗಿಡ ಬಳ್ಳಿ ಪೊದರುಗಳು, ಅರಳಿದ ಗುಲಾಬಿ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಸಂಪಿಗೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ?

ಈ ಗುಲಾಬಿಯ ಕೆಂಪದೆತ್ತಣದೋ ! ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಟೀಪ್ ರೆಕಾರ್ಡರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ.

‘ದೇಶ ಕೆಂಪಾದವೋ.....ಏಳು ನಾರಾಯಣ’ ನಾರಾಯಣನು ಏಳುವ ವೇಳೆಗೆ ಹೀಗೆ ಕೆಂಪಾಗುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಅವನು ಭಕ್ತರಿಲ್ಲದೆ ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿಡ ಬೇಕಾದೀತು. ನಾವು ಈಗ ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ. ಕೇವಲ ಕೆಲವರು ದುಡಿಯಬಾರದು ದುಡಿಮೆ ಜನತೆಗೆ ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಬೇಕು ಅಂತ ಹಾಲು, ನೀರು, ವಿದ್ಯುತ್ತು, ಬಟ್ಟೆ, ಟೀವಿಗಳ ರೇಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಏರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತಲ್ಲಾ, ಆಗ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿಡುವಂತೆ ಕೆಂಪೇರಿದ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿ ನಾರಾಯಣನೂ ನಮ್ಮಂತೆ ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿಡಬೇಕಾದೀತು.

*

*

*

ಪ್ರಗತಿ ಅಂದರೆ ಬಿಟ್ಟೆಯಲ್ಲ; ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗಂಧದ ಮಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಯುರೇನಿಯಂ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳೇ ಇದ್ದವು. ನಾಗಕನ್ನಿಕೆಯರು ಅವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಗತಿ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗಿ, ವಿಷವೃಕ್ಷಗಳು ಬೆಳೆದಿವೆ. ಪಾಲಿಯೆಸ್ಟರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸಾಹುಕಾರ ಅವನ್ನು ಅಪ್ಪಿ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ವನ್ಯಸಂಪತ್ತು ಏಕೆ ನಶಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹಲ ವಾರು ಶನಿಮಾರುಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈಗಲೇ ಯುರೇನಿಯಂ ಪತ್ತೆಯಾದುದರಿಂದ ಅದರ ಗಣಿ ಏರ್ಪಟ್ಟರೆ; ಅದರ ಸಂಸ್ಕರಣದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಏನು ಬೇಕಿದ್ದರೂ ಆಗ ಬಹುದು. ಕಮಲಾವಿಹಾರಿ ವಿಷ್ಣು ಮಂದಿರದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಿನ ಮಣ್ಣು ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಸ್ಪೋಟ ಮಾಡಬಹುದು.

ಆದರೂ ಮನದನ್ನೆ, ಮಂದಿರದ ಮುಂದಿನ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷವನ್ನು ನೋಡಂ ಎಳೆ ದಳಿರುಗಳು ನಳನಳಿಸಿ ಗುಚ್ಛ ಗುಚ್ಛಗಳ ಮೊತ್ತದ ಮೇಲೆ ನಸುಗೆಂಪಾದ ಮೇಲು ಭಾಗ ಹೊಂಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಕಲಶದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ನೀಲಿಯಾದ ನಿರಭ್ರ ಆಕಾಶ. ನಾವು ಇದನ್ನಾದರೂ ನೋಡಬಹುದು. ಪ್ರಗತಿ ಎಂದರೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಜೆಟ್ ವಿಮಾನಗಳು, ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳಿಂದ ಅಣ್ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಫೋಟಿಸುವುದು. ಶಾಂತಿ ಎಂಬ

ದೂ ವಿಕ್ಯತಿ: ಸಂಘರ್ಷವೇ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಸಮರಾನಂದರು ಮೊನ್ನೆ ಇನ್ನೂ, ಯಾವುದೋ ಜಯಂತಿಯ ದಿನ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು.

*

*

*

ಎಂದಿಗಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಬಿಸಿಲು ಎನ್ನುವುದು ಮಾಮೂಲಿ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ತಾನೇ. ಇದನ್ನು ತಣಿಸಲು ನಾವು ಟಿವಿ ಜಾಹಿರಾತಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ನೀರನ್ನೇ ಅನಲಂಬಿಸಬೇಕಾದೀತು ಎಂಬುದು ಕೊಂಕು ನಾಲಿಗೆಯವರ ಅಭಿಮತ. ಫ್ಯಾನು ಗಳು, ಏರ್‌ಕಂಡೀಷನರ್ಸ್, ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರುಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ, ಇದರಿಂದ ದೇಶದ GNP ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯಸಂಗತಿ.

ಅಕಾಲವೃಷ್ಟಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ತುಂಬಾ ಕಾಡುಗಳು ತುಂಬಿದ್ದ ತ್ರಿಶಂಕುವಿನ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವೀರ ಕ್ಷಾಮವಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ನಮಗೇ ಓಟು ಕೊಡಿ !

ಓಟು ಎಂದ ಕೂಡಲೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್, ಪೌರ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ನೆನಪು ಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪಂಜಾಬು, ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯಗಳಲ್ಲೇ ರಕ್ತದಿಂದ ಕೆಂಪಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಭೂಮಿ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಕೆಂಪಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬೆಲೆ ತೆರಲೇ ಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮುಂದೇನು ?

ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗ ಸ್ಪಷ್ಟ, ZP ಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನು ವುದನ್ನು ಅನುಭವಿಯಾದ ಒಬ್ಬ ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಫಾರೆಸ್ಟ್, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದ ಲಾಭ ಹೆಲ್ಪ್ ಎಜು ಕೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆರೆಯ ಮಣ್ಣನ್ನು ಕೆರೆಗೇ ಎಸೆದ ಹಾಗೆ. ದಾಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಈಗ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ.

ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ, ಊರು ಊರಲ್ಲೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಶುಭ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲವೇ ? ಪಕ್ಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಲವತ್ತು ಸಾವಿರ (ಒಂದು ಇಸವಿಗೆ) ಕೊಡುಗೆ ಇದೆಯಂತೆ. ಪಕ್ಷಾಂತರ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದೆಯಾ ? ಜನ ಅಷ್ಟು ದಡ್ಡರಲ್ಲ. ತಗೋ ಈ ಎಂಜಲು; ಬರಬೇಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷಗಿರಿ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಅಪ್ಪೇ, ಬೇಡ ಈ ಲಂಚ ಎಂದೆಯೋ; ಅದು ಹೇಗೆ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಬರುತ್ತಿಯೋ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಅಂತಾರಂತೆ.

ನೋಡುನಲ್ಲೇ ಮಾನವನ ಆಲೋಚನೆಯ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಹೇಗಾಗಿದೆ.

ಅದುದರಿಂದ, therefore, ಪ್ರೇಮ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಏನೇನು ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆಯೋ !

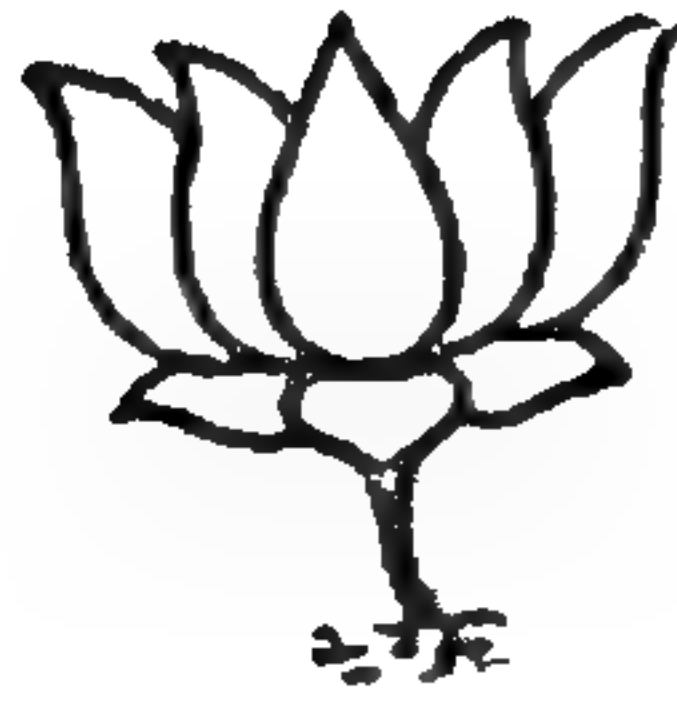

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಎಸ್. ವಿ. ಆರ್. ಏಜನ್ಸೀಸ್

ಬೆಂಗಳೂರು

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಸೈಸ್ ಕ್ರೀಟ್

ಪೀಣ್ಯ ಮೂರನೆಯ ಹಂತ ಪೀಣ್ಯ
ಬೆಂಗಳೂರು-560 058

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಪ್ರೀಮಿಯರ್ ಪ್ಯಾಸನರ್ಸ್

ಪೀಣ್ಯ ಮೂರನೆಯ ಹಂತ ಪೀಣ್ಯ
ಬೆಂಗಳೂರು-560 058

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಶ್ರೀಂಗಾರ್ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್

ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಜಿನೀಯರ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್
ತುಮಕೂರು ರಸ್ತೆ, ಪೀಣ್ಯ
ಬೆಂಗಳೂರು-560 058

ದೂರವಾಣಿ : 385449
350984

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಟೆಕ್ನೊಲಿಂಕ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್

ನಂ. 35, 5ನೇ ಕ್ರಾಸ್ 1ನೇ ಮೇಜ್, ಎಸ್. ಕೆ. ಗಾರ್ಡನ್
ಬೆನ್‌ಸನ್ ಟೌನ್, ಬೆಂಗಳೂರು-560 046

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಎಕ್ಸ್‌ಲರ್ ಟೂಲ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಇಂಜಿನೀರಿಂಗ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್

ಬಿ-20, 1ನೇ ಕ್ರಾಸ್, 1ನೇ ಸ್ಟೇಜ್, ಪೀಣ್ಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್
ಬೆಂಗಳೂರು-560 058.

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಯುನೈಟೆಡ್ ಸೇಲ್ಫ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್

94/2 ಸರ್ದಾರ್ ಪತ್ರ್ಪ್ಪ ರಸ್ತೆ,

ಶೌಕತ್ ಮೊಹಲ್ಲ

.ಬೆಂಗಳೂರು-560 002

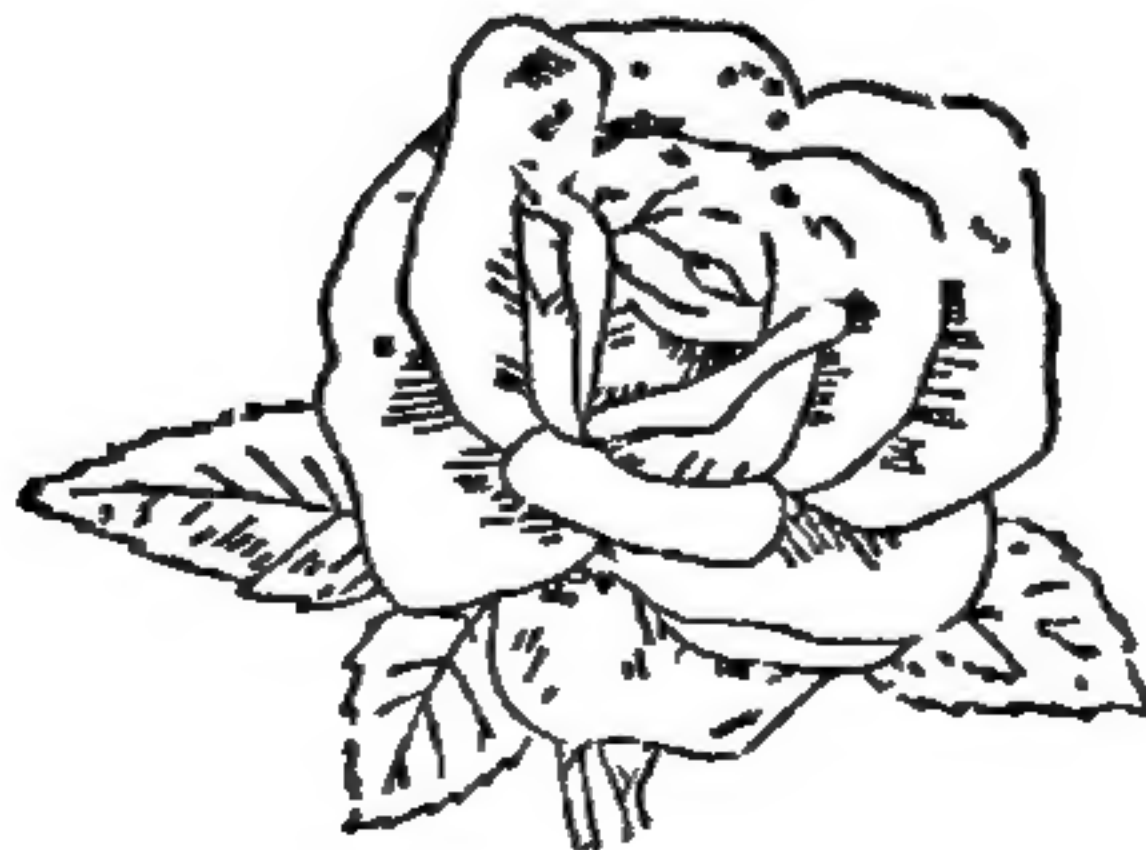
ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆ ಉಕ್ಕಿನ ಸರಬರಾಜುದಾರರು

ದೂರವಾಣಿ : 221107

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಬಿ. ಎಸ್. ವಿಜಯೇಂದ್ರ ಅಸೋಸಿಯೇಟ್ಸ್

281, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಡಾವಣೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 010

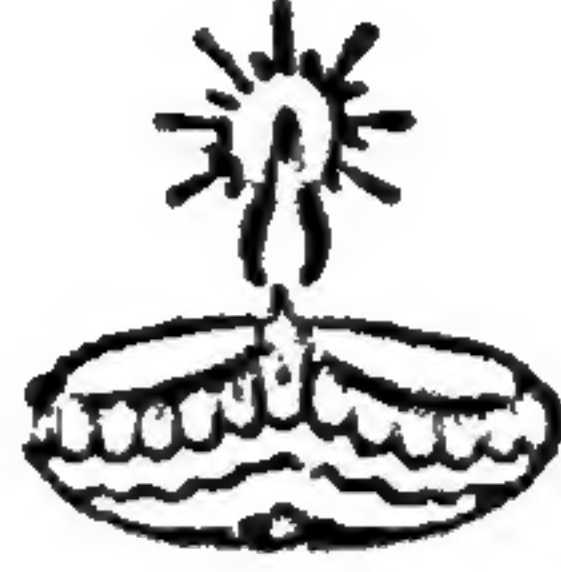
ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ :—

ಸ್ಯೆಲಾರ್ಕ್ ಆಫ್ ಟೆನ್ಸಲರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್

ಎ-118, ಪೀಠ್ಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್,

ಬೆಂಗಳೂರು-560 058.

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಟರ್ನರ್-ಕೀ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ಸ್
(ಪ್ರೈ) ಲಿಮಿಟೆಡ್

11ನೇ ಮೇನ್ ರಸ್ತೆ
ಬೆಂಗಳೂರು-560 003

ಫೋನ್ : 364118

